

Računalniške novice

Cena: 1,99 €

Baterija, ki ji nikoli ne zmanjka moči. Kako se napaja?

št. 3/XXVIII
9. februar 2023

Tehnologija je v poslu lahko vir konkurenčne prednosti

» Umetna inteligenca:
ChatGPT 20 dolarjev
na mesec, tudi Google
preizkuša AI iskalnik

» NASA in Boeing
sodelujeta
pri konceptu
varčnejšega letala

» Kaj so Android
zaganjalniki?
Kateri so najboljši?

OGLAŠEVALSKA AGENCIJA - ADVERTISING AGENCY
Vaša DIGITALNA prihodnost
www.revolver.si

Aktivno
ali pasivno
investiranje?

Android 14
bo blokiral zastarele
aplikacije

Kako je slovensko TK
podjetje uspelo na
mednarodnem trgu

Družinski robot
namesto hišnega
ljubljenčka?

DISTRIBUTER, KI PARTNERJEM NUDI VEČ MUK TRADING, d.o.o.

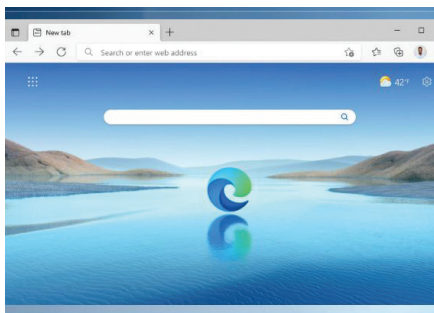
Smo vodilni distributer IT opreme z dodano vrednostjo. Svojim partnerjem nudimo podporo pri:

- predprodajnih aktivnostih • implementaciji • vzdrževanju opreme •

Na slovenskem trgu smo prisotni od leta 2020. MUK TRADING, d.o.o. je del korporacije MUK Global, mednarodne distribucije, ki deluje v 19 državah Vzhodne in Srednje Evrope že več kot 25 let. Poleg prodaje opreme in tehnične podpore je MUK Global razvil izobraževalni center, ki je na voljo vsem MUK partnerjem. V Sloveniji Vam trenutno nudimo opremo proizvajalcev AMETEK, APC, AVIGILON, BitTitan, Centerm, CONTEG, Dell Technologies, Dropsuite, EnGenius, Genie NETWORKS, GBT Technologies, IDENTIV, iGuana, NEXSAN, Packetlight, QNAP, RGGPOWER, SaneBox in TECNOWARE.

Nabor storitev, ki jih nudimo našim partnerjem, precej presega osnovno funkcijo distribucije (pridobivanje cen in logistika):

- tehnična podpora pri predprodajnih aktivnostih, implementaciji in vzdrževanju
 - širok nabor demo opreme in pomoč pri konceptualnih postavitvah
- podpora certificiranih strokovnjakov z izkušnjami na projektih različnih velikosti in kompleksnosti
 - izobraževanja v naših trening centrih (na daljavo ali na lokaciji)
- podpora pri marketinških aktivnostih (priprava dogodkov, sofinanciranje)
 - pomoč pri iskanju poslovnih priložnosti na trgih, kjer smo prisotni
 - stalna zaloga opreme, dostopna tudi preko spletne trgovine
- fleksibilnost pri plačilnih pogojih

Se bo novi Edge še približal brskalniku Chrome?

Microsoftov spletni brskalnik Edge ponuja vrsto uporabnih funkcij, ki nudijo odlično uporabniško izkušnjo – med drugim omogoča uvoz nastavitvev, gesel, zaznamkov, najbolj obiskanih strani in sinhronizacijo z vašim aktivnim računom za brskalniki Chrome ter še kar nekaj drugih naprednih možnosti.

Delež uporabnikov spletnega brskalnika Microsoft Edge v zadnjem času lepo raste. Glede na raziskavo, opravljeno s strani analitskega podjetja Statcounter, Edge uporablja že skoraj 11 odstotkov uporabnikov namiznih računalnikov. To je dovolj za drugo mesto med brskalniki, s katerega je izpodrinil spletni brskalniki Apple Safari, ki ima trenutno 9-odstotni tržni delež.

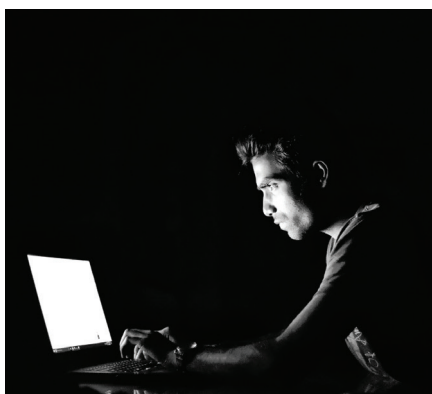
Programerji podjetja Microsoft pa ne počivajo na lovorikah, ampak v okviru projekta Phoenix že pripravljajo povsem prenovljeno različico spletnega brskalnika. Novost bo prinesla kar nekaj uporabnih posodobitev.

Grafični vmesnik novega spletnega brskalnika Microsoft Edge bo v celoti prilagojen grafičnemu vmesniku operacijskega sistema Windows 11. Poleg tega bo omogočil deljenje zaslona spletnega brskalnika v dve polovici, kar naj bi pripomoglo k večji produktivnosti. Na voljo bo celo možnost za nadzor aktivnosti, opravljenih s spletnim brskalnikom. Ne gre pa spregledati niti boljše integracije z operacijskim sistemom Windows. Prenovljeni spletni brskalniki Microsoft Edge naj bi bil za prenos nared še pred pričetkom letošnjega poletja.

Umetna inteligenca kot orodje za pripravo zlonamernih kod?

Aplikacija ChatGPT je pred časom preplavila svetovni splet, saj je sposobna narediti vse, od reševanja računalniških napak do pomoči pri pisanju člankov, esejev in še mnogo

več. Inovativni ChatGPT je bil nedavno vsem ponujen v prosto uporabo. To je med radovedneži vzbudilo željo po preizkušanju tega impresivnega jezikovnega modela, da bi ugotovili, kako prilagodljiv in človeku podoben je lahko v praksi. A žal se umetna inteligenca ChatGPT lahko uporablja tudi za zlonamerne aktivnosti. To so pred kratkim dokazali varnostni strokovnjaki podjetja CyberArk. Ti so namreč s pomočjo aplikacije ChatGPT samodejno generirali škodljivo programsko kodo, ki bi lahko bila uporabljena zlonamerno. Poleg tega bi lahko bila tovrstna škodljiva programska koda "nevidna" za sodobne protivirusne rešitve.

Umetna inteligenca ChatGPT ima sicer vgrajene varnostne mehanizme, ki uporabnikom preprečujejo, da bi jo zlorabili. A žal ti varnostni mehanizmi niso popolni. Varnostni strokovnjaki podjetja CyberArk so namreč pokazali, da jih je mogoče z nekaj spretnosti zaobiti in zlonamerno kodo uporabiti za aktivnosti, kot je na primer kraja bančnih podatkov.

OnePlus kmalu z lastnim tabličnim računalnikom

Danes je na trgu veliko dobrih tabličnih računalnikov Android, a večina jih ima tudi temu primerno ceno. Kmalu naj bi s prvim lastnim tabličnim računalnikom na to področje vstopilo tudi podjetje OnePlus. Novost bo uradno predstavljena že februarja letos, in sicer skupaj s pametnim mobilnim telefonoma OnePlus 11 in OnePlus 11R ter slušalkami OnePlus Buds Pro 2.

Podrobnejših informacij o tabličnem računalniku OnePlus Pad je bolj malo. Bo pa ta skoraj zagotovo poganjal operacijski sistem Android 12L, ki ga odlikujejo spremenjen grafični vmesnik za obvestila, hitre nastavitve in zaklep zaslona ter spremenjen vmesnik za iskanje po spletu. Poleg tega je na voljo tudi novi gumb za zajem zaslonskih posnetkov in drugi meniji. Skratka, novi gra-

fični vmesnik je v primerjavi s predhodnikom precej bolj prilagojen napravam z večjimi zasloni na dotik. Med njimi seveda sodijo tablični računalniki.

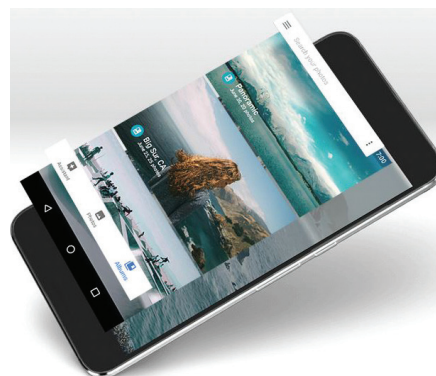
OnePlus Pad naj bi se ponašal z 11,6-palčnim oziroma 29,5-centimetrskim zaslonom, tako da bo dovolj velik za delo, a hkrati dovolj kompakten za v torbo. Poleg tega bo v njem na voljo še sprednja spletna kamera za video konference, robovi zaslona pa bodo nadvse tanki.

Android 14 bo blokiral zastarele aplikacije

Podjetje Google je pred časom izdalo najnovejšo različico najbolj znanega mobilnega operacijskega sistema na svetu – Android 13. Ta je že kar nekaj časa na voljo za novejša pametna telefona družine Pixel. Poleg tega je na voljo tudi za izbrane pametne telefone drugih proizvajalcev, kot so Samsung, Asus, Nokia (HMD), Motorola, OnePlus, Oppo, Sony in Xiaomi.

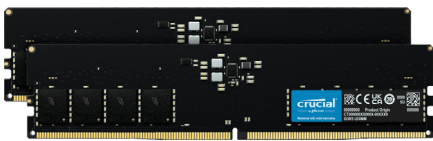
Ker je novi Android 13 že dalj časa na voljo, programerji podjetja Google že razmišljajo o njegovem nasledniku. Operacijski sistem Android 14 naj bi bil glede na trenutne načrte za preizkušanje na voljo že aprila letos. Zgodnja poskusna različica novosti za programerje pa bi lahko bila na voljo že februarja.

Kot vse kaže bo operacijski sistem Android 14 prinesel radikalne spremembe na področju nameščanja mobilnih aplikacij. Starejših aplikacij, ki so bile pripravljene za starejše mobilne operacij-

ske sisteme Android in niso bile posodobljene, namreč ne bo moč namestiti. To drži tudi za programsko opremo, ki bo zunaj uradnega portala Google Store. Google bo omejitev nameščanja mobilnih aplikacij na Android 14 uvažal postopoma. Na koncu bo mogoče namestiti le aplikacije, ki so bile pripravljene za Android 6 Marshmallow ali novejši. Čez nekaj let pa bo omejitev prestavljena na novejšo mobilne operacijske sisteme Android.

Sistemi pomnilnik DDR5 kapacitete 48 gigabajtov

Sistemi pomnilnik je poleg procesorja eden najpomembnejših delov računalnika, njegova naloga pa je shranjevanje začasnih podatkov. Z velikostjo pomnilnika je povezana tudi hitrost delovanja računalnika. Za osnovno rabo računalnika je dovolj že štiri gigabajte sistemskega pomnilnika, medtem ko je za druge uporabnike bolj priporočljiva velikost pomnilnika osem gigabajtov in več.

Zahtevni uporabniki so prepričani, da pomnilnika ni nikoli preveč. Zato ne preseneča, da je podjetje Crucial zanje pripravilo svojevrstne pomnilnike DDR5. Pravzaprav gre za dva sistemska pomnilnika kapacitete 24 gigabajtov in 48 gigabajtov. To pomeni, da bomo v dvokanalni konfiguraciji dejansko imeli na voljo kar 48 gigabajtov oziroma 96 gigabajtov pomnilnika. Oba pomnilnika bosta na voljo tako za prenosne kot za namizne računalnike, njuna hitrost pa bo znašala 5600 MT/s CL46. Za nameček bosta podpirala tehnologije AMD EXPO in Intel XMP 3.0. Pomnilnika DDR5 kapacitete 24 giga-

bajtov in 48 gigabajtov bosta naprodaj le preko spletne strani Crucial, maloprodajna cena pa še ni znana.

Zaslon AMOLED OCTA pripravljen za prenosne računalnike

Podjetje Samsung je pred kratkim pripravilo inovativni zaslon AMOLED OCTA. Gre za izjemno kakovosten zaslon s 16-palčno oziroma 40,6-centimetrsko diagonalo, ki slike izrisuje z ločljivostjo 3K. Razmerje stranic znaša 16 proti 10, frekvenca osveževanja pa je kar 120 hercna. Prednost zaslona Samsung AMOLED OCTA je tudi v njegovi izdelavi. Ta ima namreč del za zaznavo dotika vgrajen neposredno v zaslon. To pomeni, da plastični del ni potreben. Zaslon Samsung AMOLED OCTA je torej v primerjavi s klasičnimi zasloni v osnovi tanjši, lažji in preprostejši za izdelavo ter zato cenejši.

Prva prenosljiva naprava, opremljena z zaslonom Samsung AMOLED OCTA, naj bi bil prenosni računalnik Galaxy Book3 Ultra. Ta bo name-

njen zahtevnejšim uporabnikom. Novost bo namreč opremljena s procesorjem Intel Core i9-13900H in grafično kartico Nvidia GeForce RTX 4070. Preostala strojna oprema bo obsegala še 32 gigabajtov sistemskega pomnilnika LPDDR5 in terabajt prostora za shranjevanje podatkov. Na njem bo seveda nameščen operacijski sistem Windows 11.

Apple razmišlja o Watch Ultra 2 z micro LED zaslonom

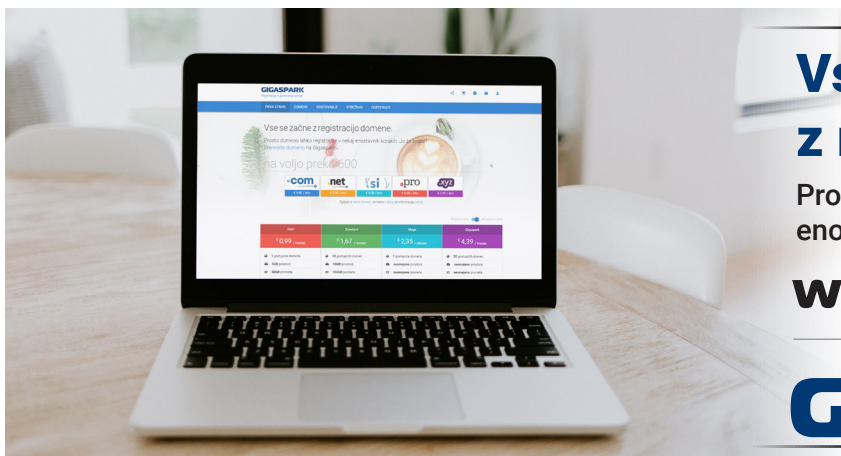

Pametna ročna ura Apple Watch Ultra je bila pred časom predstavljena skupaj z novo družino pametnih ur Watch Series 8. Največja razlika med njima je velikost. Apple Watch Ultra namreč meri kar 49 milimetrov, kar pomeni, da lahko zaslon prikaže več podatkov. Poleg tega zagotavlja boljšo vidljivost tudi ob močnejši sočni svetlobi.

Ker se je pametna ročna ura Watch Ultra prikupila končnim uporabnikom, pri podjetju Apple že razmišljajo o novi različici. Pametna ura Watch Ultra 2 naj bi bila nared za prodajo tekom naslednjega leta in naj bi prinesla kar nekaj novosti. Med vsemi pa gre izpostaviti zaslon microLED, saj bo to tudi prvi izdelek podjetja Apple, opremljen s tovrstnim zaslonom.

Uporaba zaslona microLED bo uporabnikom pametne ročne ure Watch Ultra 2 prinesla številne prednosti. Med njimi gre izpostaviti predvsem manjše zakasnitve pri izrisu slike, boljši kontrast z resnično črno barvo ter zelo širok vidni kot.

Če se vrnemo k aktualni Apple Watch Ultra, lahko omenimo, da se ponaša z za uro relativno kakovostnimi zvočniki, ki lahko v načinu alarma dosežejo glasnost tudi do 86 decibelov. Napolnjena baterija v navezi z operacijskim sistemom watchOS 9 ji nudi do 60 ur avtonomije. Pametna ročna ura Apple Watch Ultra je izdelana iz titana, kar pomeni, da je nadvse pri-

Vse se začne z registracijo domene.

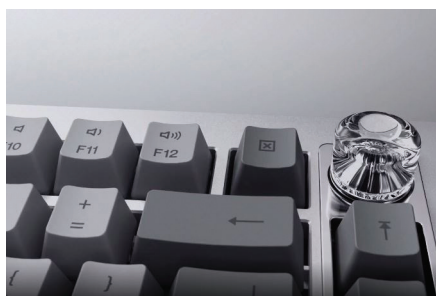
Prosto domeno lahko registrirate v nekaj enostavnih korakih. Jo že imate?

www.gigaspark.com

GIGASPARK

merna za vse športne aktivnosti. Pri Watch Ultra 2 lahko pričakujemo nadgradnjo tudi nekaterih naštetih lastnosti.

OnePlus pripravlja mehansko tipkovnico

Podjetje OnePlus je znano po svojih kakovostnih pametnih mobilnih telefonih. Uporabnikom so na voljo tako telefoni srednjega cenovnega razreda kot tudi paradni konji z najnovejšo tehnologijo. A zadnje informacije kažejo na to, da se želi podjetje preizkusiti tudi na drugih področjih potrošniške elektronike, in sicer v okviru programa OnePlus Featuring.

Podjetje OnePlus je v okviru programa OnePlus Featuring že izdelalo prvo računalniško periferi-

jo. Tu gre za mehansko tipkovnico. Podjetje OnePlus je za izdelavo novosti sodelovalo s podjetjem Keychron. Mehansko tipkovnico OnePlus so poimenovali K3 Pro QMK/VIA Wireless Custom Mechanical Keyboard.

Nedavne informacije kažejo na to, da bo ohišje mehanske tipkovnice OnePlus izdelano iz kakovostnega aluminija, izgled tipk pa bo z izjemo nekaterih gumbov klasičen. »Enter« bo na primer obarvan v rumeno oziroma rdečo barvo (odvisno od različice). Na zgornjem delu tipkovnice pa se bo nahajal okrogel gumb, katerega funkcije še niso izdali, a bi morda lahko služil za nastavitev glasnosti. Poleg tega bo tipkovnico OnePlus mogoče povezati brezžično. Več informacij o prvi mehanski tipkovnici podjetja OnePlus bo znanih kmalu. Strokovnjaki so prepričani, da bo podjetje v teku naslednjega leta ponudilo v prodajo še več elektronskih naprav.

Zaslon, ki ga lahko prepognemo za 360 stopinj

Prepogljivi pametni mobilni telefoni med uporabniki mobilne telefonije vzbujajo vse več pozornosti. Ti namreč s svojo fleksibilno zasnov

ponujajo optimalno razmerje med velikostjo in uporabnostjo. Pri podjetju Samsung pa so šli še nekoliko dlje. Pripravili so zaslon, ki ga lahko prepognemo za polni krog oziroma za 360 stopinj. Inženirji podjetja Samsung so pripravili zaslon OLED imenovan "Flex In & Out". Ta je opremljen s posebnim okvirjem, ki omogoča njegovo prepogibanje za 360 stopinj – uporabljamo pa ga lahko tako na sprednji kot hrbtni strani. Ta tehnologija bo v bližnji prihodnosti omogočala izdelavo nadvse zanimivih mobilnih naprav. Inovativni zaslon Samsung "Flex In & Out" bi lahko

DIGITALNA PISARNA S POUDARKOM NA VARNOSTI

Danes podjetje potrebuje digitalno pisarno, v kateri si lahko zaposleni izmenjujejo dokumente, komunicirajo in so učinkoviti. Časi, ko smo bili vsi v pisarnah na enem mestu, se poslavljajo.

- Nič več šuma v komunikaciji
- Bodite na tekočem s svojo ekipo v realnem času za časovno učinkovito upravljanje nalog
- Dostopajte do SimpOffice kjer koli na svetu – ne glede na to, ali delate od doma, v pisarni ali kjer koli druge
- Ne izgublajte časa z iskanjem nalog, naj to naredi SimpOffice namesto vas

Podjetje 3SIGMA d.o.o. vsakomur omogoča dvotedenski brezplačni preizkus rešitve SimpOffice.
www.simpoffice.si

uporabili že pri pripravi pametnega mobilnega telefona Galaxy ZFold 5. Ta bo javnosti najverjetneje predstavljen avgusta letos. Kot vse kaže pa podjetje Samsung ni edino, ki je pripravilo tovrsten inovativni zaslon. Za pripravo podobnega zaslona so se namreč odločila še podjetja Motorola, OPPO, Vivo in Xiaomi.

Kompakten računalnik s 4 mrežnimi priključki kmalu na voljo

Podjetje iKoolCore je konec lanskega leta razkrijo kompaktni namizni računalnik s prodajno oznako R1. Navdušil bo tiste, ki obožujejo večpredstavnostne vsebine in povezovanje z napravami v različnih omrežjih.

Opremljen je z Intelovim procesorjem Celeron N5105 oziroma Pentium Silver N6005 (odvisno od različice) in z vgrajeno grafično kartico UHD. To pomeni, da lahko nanjo priključimo kar tri zaslone, vključno z zasloni ločljivosti 4K. Čeprav novost ne bo kos najsodobnejšim računalniškim igram, jo bomo lahko brez težav uporabljali v vlogi domačega omrežja. Opremljena je namreč s kar štirimi mrežnimi priključki 2.5 GbE Ethernet.

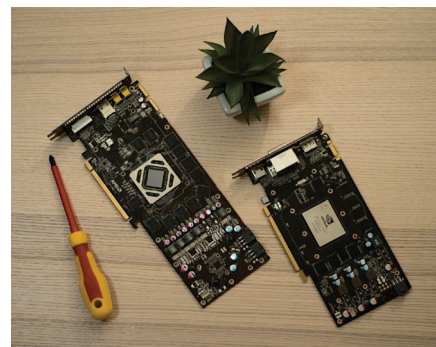
Poleg tega se kompaktni osebni računalnik iKoolCore velikosti 75 x 75 x 48 milimetrov odlično obnese tudi za opravljanje enostavnejših opra-

vil, kot je uporaba raznovrstnih spletnih orodij. Tu najdemo še bogato paleto vmesnikov, kot so USB 3.1 Gen 1 Type-C, USB 3.1 Gen 1 Type-A in bralnik pomnilniških kartic microSD. Novost je na voljo z osmimi gigabajti sistemskega pomnilnika LPDDR4-4233 in 16 gigabajti pomnilnika LPDDR4-2933. Napaja se preko priključka USB-C. Namizni osebni računalnik iKoolCore R1 bo na voljo na številnih izbranih svetovnih trgih. Cena vstopnega modela (Celeron N5105, osem gigabajtov sistemskega pomnilnika, brez pogona Solid State) je v predprodaji postavljena na preračunanih 180 evrov. Namizni osebni računalnik iKoolCore R1 je trenutno na voljo za ameriški trg, v teku meseca februarja pa naj bi bil se ga dalo dobiti tudi v evropskih (in nekaterih drugih) državah.

V pričakovanju grafične kartice GeForce RTX 4060 Ti

Nedavno smo poročali o velikem uspehu nadvse zanimive grafične kartice Nvidia GeForce RTX 4070 Ti za osebne računalnike. Povpraševanje po novosti je namreč preseglo vsa pričakovanja. To sicer ne preseneča, saj je grafična kartica GeForce RTX 4070 Ti namenjena najzahtevnejšim ljubiteljem računalniških iger, a ni najdražja različica nove družine. Zanj je namreč na evropskem trgu trenutno treba odšteti okoli 900 evrov.

Kmalu pa bo za osebne računalnike na voljo še grafična kartica Nvidia GeForce RTX 4060 Ti. Ta bo seveda manj zmogljiva v primerjavi z modelom GeForce RTX 4070 Ti, a naj bi se brez težav kosala z grafično kartico GeForce RTX 3070. Poleg tega bo nova GeForce RTX 4060 Ti relativno varčna z električno energijo. Pri polni obremenitvi bo namreč porabila le 160 vatov električne moči. Njena maloprodajna cena pa naj bi se gibala okoli 500 evrov.

Grafična kartica GeForce RTX 4060 Ti bo razpolagala z grafičnim jedrom z oznako AD106-350-A1, ki bo imelo za preračunavanje podatkov na voljo 4.352 CUDA jeder. To je kar 14,080 CUDA jeder manj v primerjavi z modelom GeForce RTX 4090 Ti. Za shranjevanje vmesnih podatkov bo na voljo osem gigabajtov grafičnega pomnilnika GDDR6 hitrosti 18 gigabajtov na sekundo. Grafično jedro in grafični pomnilnik pa bosta povezana preko 128-bitnega vodila. To bo dovolj za igranje tudi grafično zahtevnejših računalniških iger.

Novi WhatsApp za ljubitelje fotografije

Storitev WhatsApp je izredno priljubljena. Preogramerji sčasoma dodajajo nove zanimive in uporabne možnosti, ki razvijajo uporabnike in skrbijo za boljšo uporabniško izkušnjo. Nedavno

FORUM

FPA

010101
100011
011001
010101

PA

PODATKOVNE
ANALITIKE

20. april 2023, Ljubljana

www.planetgv.si/forum-podatkovne-analitike

pa so nekateri uporabniki mobilne aplikacije WhatsApp že pridobili dodatno možnost. Poskusna različica mobilne aplikacije WhatsApp namreč omogoča pošiljanje fotografij v izvirni ločljivosti. To je bila doslej ena največjih hib sicer med mladimi zelo priljubljene aplikacije. Nova možnost bo izbirna, kar pomeni, da jo bo moral uporabnik aplikacije WhatsApp ročno aktivirati v nastavitvah. Pošiljanje fotografij v izvirni ločljivosti pa bo seveda zahtevalo boljšo povezavo v splet in bo porabilo več prostora na mobilni napravi. Zato bo nova možnost pisana na kožo predvsem sodobnejšim telefonom Android. Možnost pošiljanja izvirnih fotografij je trenutno na voljo v poskusni različici aplikacije Android, in sicer v različici 2.23.2.11, ki še ni na voljo vsem uporabnikom. Bi pa nova možnost lahko bila vsem na voljo še pred pomladjo.

Bomo Evropejci kmalu ostali brez TikToka?

Kitajska mobilna aplikacija TikTok ima že več kot dve milijardi prenosov na pametne mobilne telefone in tablične računalnike. Priljubljeno družbeno omrežje mesečno uporablja kar milijarda aktivnih uporabnikov po vsem svetu. Družbeno

omrežje TikTok je priljubljeno predvsem zato, ker omogoča hitro in enostavno objavo kratkih videoposnetkov.

A nad družbenim omrežjem TikTok niso pretirano navdušeni evropski politiki. Ti so namreč prepričani, da TikTok nelegalno zbira osebne podatke uporabnikov. Zato ne preseneča, da bi ta lahko bil v prihodnosti na tleh Evropske unije celo prepovedan. Družbeno omrežje TikTok namreč ne sledi pravilom varovanja zasebnosti, ki so določena v aktu o digitalnih storitvah (angleško Digital Services Act – DSA).

Družbeno omrežje TikTok ima do septembra čas, da se prilagodi pravi Evropske unije. V nasprotnem primeru mu grozi popolna prepoved

uporabe na ozemlju Evropske unije. To pa bi bil velik udarec tako za družbeno omrežje kot za uporabnike.

Poceni Surface Laptop SE 2 še pred pomladjo?

Prenosni računalnik Surface Laptop SE je konec lanskega novembra vendarle prispel na evropski trg. Opremljen je z 29,5-centimetrskim oziroma 11,6-palčnim zaslonom ločljivosti 1.366 x 768 slikovnih točk. Preostala strojna oprema obsega še Intelov procesor Celeron N4120 oziroma Celeron N4020 (odvisno od različice), štiri oziroma osem gigabajtov sistemskega pomnilnika in 64 oziroma 128 gigabajtov prostora za shranjevanje podatkov. Za nakup vstopne različice novosti je bilo treba odšteti zgolj okoli 240 evrov.

Kot vse kaže pa bomo kmalu dočakali naslednika. Prenosni računalnik Microsoft Surface Laptop SE 2 naj bi bil namreč na prodaj še pred pričetkom pomladi. Kot vse kaže bo šlo za precej zmogljivo napravo. Ta bo namreč opremljena s procesorji Intel družine Alder Lake-N. Gre za procesorje, ki lahko preračunavajo tudi zahtevnejše naloge, poraba energije pa je minimalna. To bo posledično pripomoglo k daljši avtonomiji delovanja novega prenosnika. Novi prenosni računalnik Microsoft

ODLIČNE CENE IN VELIKA IZBIRA RAČUNALNIKOV!

XFX, MSI, ASUS, HP, DELL, LENOVO, ACER, ASUS, MICROSOFT, PALIT, PCX, BIOSTAR

notesniki.si

Z VAMI ŽE OD 2003!

RAČUNALNIŠKA TRGOVINA S TRADICIJO! Geri Computer d.o.o., Titova cesta 49, 2000 Maribor
WEB: www.NOTESNIKI.si MOBILE: 051 444 252. MOŽEN NAKUP NA OBROKE, SPREJEMAMO DIGITALNE BONE 2022

Surface Laptop SE 2 naj bi bil tako kot njegov predhodnik opremljen z 29,5-centimetrskim oziroma 11,6-palčnim zaslonom ločljivosti 1.366 x 768 slikovnih točk. Več podrobnosti o novem prenosniku bo znanih kmalu. Jasno je, da bo šlo za zanimivo napravo, ki bo končnim uporabnikom dostopna po ugodni ceni.

Microsoft ostro proti rudarjenju kriptovalut

Microsoft zdaj od uporabnikov zahteva, da pridobijo pisno predhodno odobritev podjetja, da lahko uporabljajo Microsoft Azure za rudarjenje kriptovalut, kot je Bitcoin.

Gigant računalništva v oblaku Microsoft je sprejel ukrepe za povečanje stabilnosti svojih storitev v oblaku z uvedbo novih omejitev za dejavnosti, kot je rudarjenje kriptovalut v oblaku.

Nove omejitve so uvedli kot del univerzalnih licenčnih pogojev Microsoftovih spletnih storitev. Za potezo so se odločili, da bi zaščitili spletne storitve pred tveganji, kot so kibernetiske goljufije, napadi in nepooblaščen dostopi do sistemskih virov. "To spremembo smo izvedli, da dodatno zaščitimo naše stranke in zmanjšamo tveganje motenj ali poslabšanja storitev v Mi-

crosoftovem oblaku." Vendar pa svet rudarjenja ne mislijo zapustiti v celoti, saj ga bodo dopuščali za namene testiranja in za raziskave varnostne zaznave.

Po nekaterih poročilih so Microsoftovi sistemi računalništva v oblaku v zadnjih letih utrpeli občutno pomanjkanje zmogljivosti zaradi stalnih omejitev dobavne verige. Več kot pol ducata podatkovnih centrov Azure naj bi ostalo omejenih do prvega četrtertletja letošnjega leta.

S sprejetjem novih omejitev se Microsoft pridružuje številnim drugim ponudnikom računalništva v oblaku, vključno z Googlom, ki strankam prav tako prepoveduje dejavnost rudarjenja kriptovalut brez Googleove predhodne pisne odobritve. Druge platforme, kot je Oracle, so popolnoma prepovedale rudarjenje v oblaku, Digital Ocean pa prav tako kot Google zahteva pisno dovoljenje. Rudarjenje v oblaku je alternativna metoda vlaganja v kriptovalute, ki uporabnikom omogoča rudarjenje digitalnih kovancev brez uporabe opreme za rudarjenje ali strojne opreme, pri čemer se zanaša na oddaljeni podatkovni center s skupno procesorsko močjo. Po mnenju raziskovalne skupine za veriženje blokov Blockchain Council je rudarjenje v oblaku eden najdonosnejših načinov rudarjenja kriptovalut, saj strankam ni treba vlagati v opremo in nimajo s tem povezanih dodatnih stroškov, kot so stroški porabe električne energije.

Apple Mac mini opremljen s procesorjem M2 Pro

Podjetje Apple je že pred časom predstavilo nadvse zmogljiv procesor M2. Ta je požel veliko

pozitivnih kritik. Izdelan je s pomočjo 5-nanometrske tehnologije, skupaj pa ima za preračunavanje podatkov na voljo 20 milijard tranzistorjev. To je za 25 odstotkov več kot procesor Apple M1. Podatkovna propustnost znaša kar 100 gigabitov na sekundo oziroma za polovico več kot pri procesorju M1.

Ker so uporabniki procesor Apple M2 odlično sprejeli, je podjetje z izboljšano različico procesorja opremilo kompaktni računalniški sistem Mac mini. Gre za procesor Apple M2 Pro. Ta je na voljo z do 12 procesorskimi sredicami in grafično kartico z do 19 jedri. Skupno podpira do 32 gigabajtov sistemskega pomnilnika. Poleg tega je na voljo tudi sistem umetne inteligence Neural Engine s 16 jedri.

Novi procesor Apple M2 Pro je za do 20 odstotkov zmogljivejši v primerjavi s procesorjem prejšnje generacije M1 Pro. Grafično jedro pa je lahko tudi do 30 odstotkov zmogljivejše. To je tudi razlog, zakaj bo novi namizni računalnik Mac mini brez težav zadovoljil tudi bolj zahtevne. Ni pa ravno poceni. Vstopna različica novosti je namreč vrednotena na kar 730 evrov. Strojna oprema poleg procesorja Apple M2 Pro obsega še osem gigabajtov sistemskega pomnilnika in 256 gigabajtov prostora za shranje-

VSAK DAN NOVA PROSTA DELOVNA MESTA NA MOJEDELO.COM

KOLEKTOR FRONT IN BACK END RAZVIJALEC Kolektor Orodjarna d. o. o. M/Ž	Belimed Infection Control ANALITIK KIBERNETSKE VARNOSTI Belimed d. o. o. M/Ž	SRC RAZVOJNI INŽENIR NA PODROČJU JAVA SRC d. o. o. M/Ž
ETREL PRODUKTNI VODJA RAZVOJA PROGRAMSKE OPREME Etrel d. o. o. M/Ž	Deloitte. VIŠJI SVETOVALEC NA PODROČJU INFORMACIJSKE VARNOSTI S&T Iskratec d. o. o. M/Ž	BRINOX® procesni sistemi AVTOMATIK – PROGRAMER SCADA Brinox d. o. o. M/Ž

**UREDITE SI KARIERNI PROFIL
IN SE PREDSTAVITE VEČ KOT 26.000 PODJETJEM**

Kvaliteten CV je za delodajalca ključen faktor pri izboru primerne kandidata.

Ustvarite svoj CV s pomočjo MojeDelo.com vmesnika, ki vam bo pomagal pripraviti profesionalen in kvalitetno izdelan življenjepis.

vanje podatkov. Za različico, opremljeno s 16 gigabajti sistemskega pomnilnika in 512 gigabajti prostora za shranjevanje podatkov, pa bo treba odšteti kar okoli 1.580 evrov.

Evidentiranje časa z uporabo NFC in BLE tehnologij

Sistemi evidentiranja delovnega časa vedno bolj prehajajo na uporabo mobilnih naprav kot medija za evidentiranje, s tem pa se so pojavili tudi različni načini za uporabo novih tehnologij v ta namen. Sistem eTM je svoje funkcionalnosti nadgradil z uporabo NFC in BLE tehnologije. V praksi najdemo veliko aplikacij z uporabo NFC tehnologije (proizvodnja, storitvena dejavnost, logistika). Eden izmed zelo pogostih primerov je uporaba na terenu, kjer se obhodi objektov identificirajo z NFC nalepko. Druga zanimiva stvar pa so tako imenovane BLE točke, to so majhni baterijsko napajani BLE (Bluetooth Low Energy) oddajniki, ki služijo kot nadomestek fizičnega registratorja in uporabniku dovolijo prijavo preko mobilne aplikacije samo takrat, ko se nahaja v neposredni bližini oddajnika. S tem se lahko izognemo, da bi se zaposleni prijavljali od

drugod ali od doma, ko to ni dogovorjeno. Uporaba je zelo enostavna in poteka preko mobilne aplikacije MiniOffice, ki je na voljo v različici za Android, prav tako pa tudi za operacijski sistem iOS. Uporabnik v praksi odpre aplikacijo, nato v primeru NFC prisloni mobilno napravo na nalepko, ki jo naprava prebere, ali pa v bližini BLE točke izbere želen dogodek. Dogodki so lahko nastavljivi na določeno lokacijo. V primeru, da BLE točka ni najdena, sistem javi, da nobene točke ni v bližini.

Sistem na osnovi informacije nalepke ali BLE točke ve, katera funkcionalnost ali lokacija je povezana z uporabnikom. V primeru, da ni internetne povezave, aplikacija deluje tudi v offline načinu. eTM v praksi podpira naslednje funkcionalnosti:

- NFC/BLE na objektih (primeri oskrbe na domu, varovanje, čistilni servisi, proizvodnja, prijava na delo);
- NFC/BLE na strojih (proizvodnja, spremljanje opravljenega dela);
- NFC/BLE na avtomobilih (rezervacija/prevoz, potni nalogi).

V praksi se je nadgradnja sistema eTM z NFC/BLE tehnologijo pokazala kot zelo uporabna. Uporaba ujava red in transparentnost na področju, kjer je potrebno ročno beleženje. Več informacij o eTM sistemu najdete na spletni strani www.e-tm.si ali telefonski številki 02 3000 360.

LEDUP

svetlobna stojala

že od, 99,00 €/m²

Za več informacij nas pokličite 031 611 116
ali pa nam pišite: info@mvm.si

REKLAMNA DARILA
LETAKI
ŠTAMPILJKE
JUMBO
EKO
SOLVENT
GRAFIČNO
OBLIKOVANJE
IZREZI IZ
FOLIJE
DODELAVA
TISK NA
MAJICE
REKLAMNA
DARILA
LAMINACIJA
SITOTISK
GOSTOVANJE
CGP
ROLL-UP
ZASTAVE
IZSEKOVANJE
DOMENE
ZASTAVE
FOTOTAPETE
MAJICE
LOGOTIPI
ŠTAMPILJKE
JUMBO
TAMPOTISK
MAJICE

CAR
WRAPPING
STOJALA
SPLET
REKLAMNE
TABLE
VELIKOFORMATNI TISK
NALEPKE
TRANSPARENTI
PLAKATI
FOTOTAPETE
VIZITKE
SPLETNE STRANI
ZASTAVE
FOTOTAPETE
MAJICE
LOGOTIPI
REKLAMNA DARILA
LETAKI
ŠTAMPILJKE
JUMBO
TAMPOTISK
EKO
SOLVENT
GRAFIČNO
OBLIKOVANJE
IZREZI IZ
FOLIJE
DODELAVA
TISK NA
MAJICE
REKLAMNA
DARILA
LAMINACIJA
SITOTISK
GOSTOVANJE
CGP
ROLL-UP
ZASTAVE
IZSEKOVANJE
DOMENE
ZASTAVE
FOTOTAPETE
MAJICE
LOGOTIPI
REKLAMNA DARILA
LETAKI
ŠTAMPILJKE
JUMBO
TAMPOTISK
MAJICE

REKLAMNA
DARILA
LAMINACIJA
SITOTISK
GOSTOVANJE
CGP
ROLL-UP
ZASTAVE
IZSEKOVANJE
DOMENE
IZSEKOVANJE
DOMENE
DIGITALNI
TISK
MONTAŽA
DROBNE
TISKOVINE
CAR
WRAPPING
STOJALA
SPLET
REKLAMNE
TABLE
VELIKOFORMATNI TISK
NALEPKE
TRANSPARENTI
PLAKATI
FOTOTAPETE
VIZITKE
SPLETNE STRANI
ZASTAVE
FOTOTAPETE
MAJICE
LOGOTIPI
REKLAMNA DARILA
LETAKI

grafične storitve

www.mvm.si
info@mvm.si
031 611 116

Od telefona do natisnjene fotografije v minuti

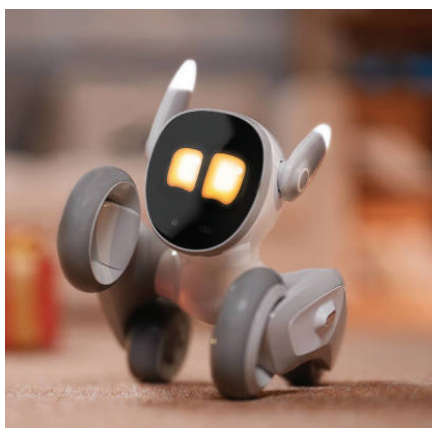
Xiaomi je tokrat navdušil z zanimivim žepnim tiskalnikom Instant Photo Printer 1S. Novost je namenjena uporabnikom pametnih mobilnih telefonov in tabličnih računalnikov, ki želijo fotografijo natisniti takoj. Je kompaktnih dimenzij in deluje brezžično, vgrajena baterija pa zadošča za večurno delovanje.

Kompaktni tiskalnik Xiaomi Instant Photo Printer 1S lahko uporabljamo z bogato paleto mobilnih telefonov in tabličnih računalnikov, saj je združljiv z operacijskim sistemom Android. Z zunanjimi napravami se poveže preko hitre brezžične povezave, tiskanje fotografije pa traja le okoli minute, pri čemer je vključen tudi čas priprave tiskalnika pred tiskanjem. Xiaomi Instant Photo Printer 1S temelji na osnovi tehnologije, kjer je barva za tiskanje vgrajena neposredno v list papirja iz obstojnega polimera. Ta se po videzu bistveno ne razlikuje od običajnega tiskalniškega papirja. V matriko polimera so vgrajeni trije sloji kristalov, ki se s toplotno obdelavo "spremenijo" v rdečo, rumeno oziroma modro barvo. Tiskalnik za tiskanje uporablja skupno 1.280 termičnih tiskalnih glav, ločljivost slik pa znaša kar 300 točk na palec.

Kompaktni tiskalnik Xiaomi Instant Photo Printer 1S lahko tiska na tiskalne papirje velikosti 100 x 148 milimetrov ali papirje velikosti 86 x 102 mili-

metrov. Papir je vodotesen in je odporen na prsne odtise. Novost je v evropskem prostoru trenutno naprodaj v Nemčiji in Španiji, zanjo pa je treba v prosti prodaji odšteti med 140 in 150 evri. Kompaktni tiskalnik Xiaomi naj bi bil kmalu naprodaj tudi na ostalih evropskih trgih.

Družinski robot namesto hišnega ljubljénčka?

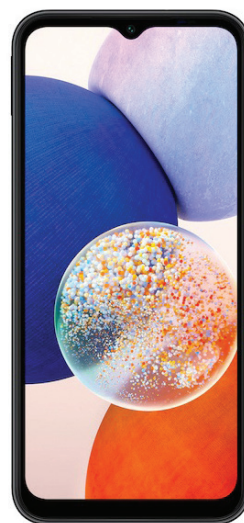
Sodobne robote najdemo že tako rekoč na vseh področjih, ki so bila še pred kratkim v izključni domeni človeka. Ti bi lahko kaj kmalu nadomestili tudi hišne ljubljénčke ali celo družinske člane, prijatelje ali partnerje. K temu bo svoje prispevalo tudi podjetje KEYi Tech. To je namreč pripravilo nadvse zanimivega družinskega robota Loona, ki bo na račun naprednih možnosti prepričal številne uporabnike. Družinski robot Loona je naprodaj na zagonskem portalu Indiegogo. Novost je opremljena s tridimenzionalno kamero in naprednimi tipali za samostojno navigacijo. Poleg tega ima na voljo štiri mikrofone in senzor, ki robotu omogoča, da »čuti« uporabnikov dotik. V robota, ki po obliki spominja na družinskega psa, so vgradili tudi možnost glasovne-

ga upravljanja. Napredni družinski robot Loona je mnoge že prepričal. Podjetju KEYi Tech je namreč za zagonskem portalu Indiegogo uspelo zbrati več kot tri milijone dolarjev zagonskega kapitala. Za omenjenega robota je v predprodaji treba odšteti preračunanih 330 evrov.

Galaxy A14 presenetil z enostavno odstranljivo baterijo

Na začetku letošnjega leta je Samsung pripravil pametni mobilni telefon Galaxy A14 5G. Ta predstavlja naslednika priljubljenega telefona Galaxy A13. Opremljen je z večjim in kakovostnejšim zaslonom s 6,6-palčno oziroma 16,7-centimetrsko diagonalo in ločljivostjo FHD+. Gre za zaslon vrste Infinity-U, s katerim je sicer opremljen tudi model A13. Novost ponuja izris slik s frekvenco 90 sličic na sekundo.

Osnovni model nizkocenovnega telefona Samsung Galaxy A14 5G je opremljen s 4 GB sistemskega pomnilnika in 64 GB prostora za shranjevanje podatkov. Na voljo je tudi različica s 4 GB sistemskega pomnilnika in 128 GB prostora za

Spletno gostovanje

+

brezplačna domena

23,80 EUR/leto

50GB SSD prostora
NEOMEJENO: mail, baze, promet...

WWW.WEBICOM.NET

Z VAMI ŽE 20 LET

shranjevanje. Vgrajeni pomnilnik lahko razširimo s pomočjo pomnilniških kartic. Vanj so vgradili precej zmogljivo baterijo kapacitete 5.000 miliamper. Hitrost polnjenja znaša 15 vatov. Novost ima za zajem fotografij na voljo tri digitalne fotoaparate. Glavni je opremljen s slikovnim tipalom ločljivosti 50 milijonov slikovnih točk. Na vgrajenem pomnilniku je pričakovano nameščen najnovejši Android 13. Poceni pametni mobilni telefon Samsung Galaxy A14 5G pa je presenetil serviserje. Prvi videoposnetek razstavljanja telefona je namreč pokazal, da je Samsung baterijo telefona prvič po dolgem času opremilo s »plastičnim listkom«. Ta omogoča izredno enostavno in predvsem varno odstranitev baterije, česar že nekaj časa nismo bili vajeni. Upajmo, da bo podjetje enak koncept uporabilo tudi pri ostalih prihajajočih telefonih, saj ta poenostavlja popravilo telefona.

Kako je slovensko TK podjetje uspelo na mednarodnem trgu

Nekatera podjetja se zadovoljijo s prisotnostjo na domačem parketu, druga svojo dejavnost razširijo po vsej Evropi, tretja svoje usluge nudijo

po vsem svetu. Mednje sodi SoftNET. Za podjetja, predvsem tista, ki imajo več lokacij po vsem svetu, je izredno pomembna povezljivost s kar najmanj motnjami. Veliko mednarodno podjetje Mantu Group, ki deluje na področjih vodenja in zagovorništva, tehnologije, digitalnega trženja in izkušnje ter celovitega upravljanja talentov, se je vrsto let ukvarjalo s težavo povezljivosti svojega omrežja, zanesljivostjo delovanja med različnimi lokacijami in latenco. Prav s sodelovanjem s

podjetjem SoftNET so dobili zanesljivega partnerja ter odlično raven komunikacije in storitev. SoftNET je zagotovil povezavo MPLS (zasebna povezava) med lokacijami skupine Mantu Group na svojem mednarodnem omrežju (Ho Chi Minh city, Šanghaj, Hongkong, Frankfurt, Dunaj, Ženeva, Mauritius ...), kar skupini omogoča, da doseže najnižje latence iz vsake svoje lokacije. Njihova prejšnja infrastruktura je bila zgrajena v načinu oblaka z vsemi storitvami, ki gostujejo v dveh podatkovnih centrih na Dunaju (Avstrija) in v Hongkongu (Kitajska) ter so dostopne prek interneta. Iskali pa so rešitev za omrežno povezljivost, s katero bi z uvedbo omrežja MPLS (ali enakovrednega omrežja), namenjenega skupni rabi poslovnih aplikacij, telefoniji in konferenčnih sistemov, povečali kakovost svoje interne telefonije za oddaljene lokacije (Ho Chi Minh city, Šanghaj, Mauritius, Cape Town ...). Kot rečeno, jim je to lahko zagotovil SoftNET. Družba Mantu Group je medtem k podjetju SoftNET preselila tudi svoj sistem kolokacije in telefonije. Zdaj lahko celotna skupina z zanesljivostjo deluje s pomočjo sistema spremljanja v živo, ki ga SoftNET uporablja 24 ur na dan, 7 dni v tednu ter zagotavlja pomembne podrobnosti o spletni uporabi in zakasnitvah ter omogoča strateško načrtovanje rasti IT veliko prej, preden se uvedejo nove aplikacije.

ERGONOMSKI STOL IN ERGONOMSKI PRIPOMOČEK

POPOLN ERGONOMSKI DVOJEC

Če ste že nabavili ergonomski stol in imate še vedno težave v:

- zgornjem hrbtnem delu, • vratu ali • križu,

se potrjuje dejstvo, da smo pri dolgotrajnem sedenju kljub dobremu stolu po navadi še vedno izpostavljeni nepravilnemu sedenju zaradi:

- neustrezne organizacije delovnega mesta,
- najpogostejše hibe, ki se odraža v nagibanju nad mizo,

Ergonomski stol in ergonomski pripomoček sta dejansko popoln ergonomski dvojec, saj celovito rešujeta probleme sedečega delovnega mesta.

Brezplačno svetovanje
02 320 307 | 031 244 260

info@ergonomske-resitve.si
www.ergonomske-resitve.eu

NASA in Boeing sodelujeta pri konceptu varčnejšega letala

AMERIŠKA VESOLJSKA AGENCIJA SODELUJE Z BOEINGOM PRI NOVI ZASNOVI LETALA, KI BI LAHKO POMAGALA ZMANJŠATI EMISIJE IN VPLIV LETENJA NA PODNEBNE SPREMEMBE.

NASA je pred kratkim objavila, da bo sodelovala z najbolj znanim proizvajalcem letal Boeing pri novem tipu varčnega letala za komercialno uporabo. Njihov cilj je zmanjšati emisij letalskega goriva in vpliv komercialnega letenja na podnebne spremembe.

»Večina vas NASO vidi kot vesoljsko in letalsko agencijo. Smo tudi podnebna agencija,« je na tiskovni konferenci povedal administrator pri NASI Bill Nelson. NASA spremlja Zemljo iz vesolja – z orodji, kot so sateliti za spremljanje globalnih vremenskih razmer in vodnih sistemov – in razvija tehnologije za zmanjšanje emisij ogljika.

Hkrati pa ameriška vesoljska agencija razvija tudi letala, kot sta električno letalo X-57 Maxwell, ki naj bi poletelo letos, in transportno letalo Super Guppy, s katerim NASA prevaža vesoljsko kapsulo Orion. To vključuje tudi razvoj letalskih tehnologij, ki se bodo sčasoma prebile do komercialnih letal, ki jih večina od nas uporablja za potovanja v tujino.

»Ko letite v katerem koli letalu, ste obkroženi s tehnologijo Nase,« je dejal Nelson. NASA že de-

setletja sodeluje pri razvoju oblikovanja letal. »Winglete«, majhne navpične podaljške kril, je ustvarila NASA v 70. letih prejšnjega stoletja in so zdaj na potniških letalih vseprisotni. Njihova inovacija pred 50 leti je istočasno občutno povečala doseg potniških letal.

Agencija upa, da bo njen trajnostni projekt Sustainable Flight Demonstrator lahko zagotovil podobno vrsto inovacije v obliki nove strukture kril, imenovane transonično oporno krilo (angl. transonic truss-braced wing). Sodelovala bo z Boeingom pri načrtovanju in izdelavi novega letala, ki naj bi bilo varčnejše z gorivom in bi lahko porabilo do 30 odstotkov manj goriva v primerjavi s sedanjimi zasnovami letal.

Pri NASI izpostavljajo, da bi to lahko vodilo tudi do cenejših letalskih vozovnic za potrošnike.

LETALA ZA KOMERCIJALNE LETE BI POPOLNOMA SPREMENILI

Koncept je letalo z učinkovitejšimi motorji in krili, ki so nameščena visoko na telesu letala ter so daljša in ožja, podpira pa jih opornik, ki prihaja iz spodnjega trupa letala. To ustvarja manjši upor,

medtem ko krilo zagotavlja dovoljšen dvig. »Tovrstna aerodinamika je pravzaprav znana že dolgo časa,« je dejal Bob Pearce, NASA administrator direktorata za aeronavtične raziskovalne misije. »Če povečate razmerje stranic krila, posledično zmanjšate upor letala. Vemo, da če to storimo, dobimo boljšo aerodinamiko, manjši upor in manjšo porabo goriva.« Nova zasnova bi prav tako sprostila prepotreben prostor za morebiten razvoj novih, naprednih pogonskih sistemov.

Največja inženirska ovira je ustvariti strukturo, potrebno za tovrstno zasnovo krila, ne da bi letalu občutno povečali težo. Boeing je prvo različico tega koncepta predstavil leta 2019, vendar bo trajalo nekaj let, da integrira ostale tehnologije in preide od predstavitve do praktične uporabnosti. »Namen tega projekta je revolucionirati vrsto letal, ki jih javnost najpogosteje uporablja, ko se odloči potovati nad oblaki,« je dejal Nelson.

NASA obenem razvija tudi eksperimentalno letalo za nadzvočno letenje X-59 QueSST, ki pa ne bo prevažalo potnikov.

RADIO
ZELENI VAL
93.1 96.2 97.0 MHz

ChatGPT 20 dolarjev na mesec, tudi Google preizkuša AI iskalnik

PODJETJE OPENAI, KI STOJI ZA FENOMENOM CHATGPT, JE IZPOLNILO SVOJO OBLJUBO IN PREDSTAVILO NAROČNIŠKI PAKET ZA DOSTOP DO NEKATERIH NAPREDNIH FUNKCIJ NAJBOLJ VROČE UMETNE INTELIGENCE TA HIP.

V zadnjih 3 mesecih ste se zagotovo naposlušali novic o najnovejšem AI orodju ChatGPT, ki lahko ustvarja besedila, prepričljive eseje, pesmi, ljubezenska pisma, programske kode in še več. OpenAI, razvijalec, ki se lahko pohvali s tem dosežkom, pa je pravkar najavil ChatGPT Plus, ki bo v zameno za 20 dolarjev na mesec ponujal kar nekaj prednosti.

Kaj bo ChatGPT Plus ponujal? Vse prednosti, ki jih ponuja brezplačna raven in še dostop do klepetalnega robota v času prometne konice, hitrejša odzivna časa in prednostni dostop do novih funkcij in izboljšav v prihodnosti. Brez skrbi, brezplačen dostop do ChatGPT (za zdaj) ostaja. ChatGPT Plus bo sprva na voljo samo ameriškim uporabnikom. V prihodnjih mesecih pa bo OpenAI začel s postopkom širitve storitve še v druge države in regije.

»ChatGPT smo lansirali kot predogled raziskave, da bi lahko izvedeli več o prednostih in slabostih sistema ter zbrali povratne informacije uporabnikov, ki nam bodo pomagale izboljšati njegove

omejitve,« je OpenAI zapisal v objavi na spletnem blogu. »Od takrat nam je na milijone ljudi posredovalo povratne informacije, naredili smo več pomembnih posodobitev in videli smo, da so uporabniki našli vrednost v številnih primerih profesionalne uporabe, vključno s pripravo in urejanjem vsebine, razmišljanjem o zamislih, pomočjo pri programiranju in učenjem novih tem.« ChatGPT Plus bi lahko bil prvi od številnih podobnih naročniških paketov, namiguje OpenAI. V objavi podjetje pravi, da »aktivno raziskuje« možnosti za cenejše načrte ter poslovne in podatkovne pakete poleg API-ja.

Kljub polemikam in številnim prepovedim, še posebej v svetu šolstva, se je ChatGPT izkazal za oglaševalsko zmago za OpenAI.

GOOGLE AKTIVNO PREIZKUŠA AI ISKALNIK

Google trenutno preizkuša lastnega klepetalnega robota z umetno inteligenco, imenovanega Apprentice Bard, ki ponuja odgovore na vpraša-

nja, zastavljena v naravnem jeziku, podobno kot ChatGPT. Bard je zgrajen z uporabo Googleve tehnologije LaMDA, ki je podobna GPT-seriji AI jezikovnih modelov, na katere se opira ChatGPT. Ena velika prednost, ki naj bi jo imel Bard pred ChatGPT, je njegova sposobnost govoriti o nedavnih dogodkih. ChatGPT je namreč omejen na znanje o svetu do leta 2021.

OPENAI JE IZDAL ORODJE ZA ODKRIVANJE VSEBINE, KI JO USTVARI UMETNA INTELIGENCA

Razvijalec robota ChatGPT je izdal brezplačno orodje, za katerega pravi, da je namenjeno »razločevanju med besedilom, ki ga je napisal človek, in besedilom, ki ga je napisal AI.« V sporočilu za javnost opozarja, da klasifikator »ni popolnoma zanesljiv« in »se ga ne sme uporabljati kot primarno orodje za odločanje.« OpenAI pravi, da je lahko koristen pri ugotavljanju, ali nekdo poskuša prikazati besedilo kot svoje, čeprav ga je napisala umetna inteligenca.

Globalno povezujemo

v Evropi, Aziji in Afriki

Kontaktirajte nas in z veseljem vam bomo pomagali.

Softnet d.o.o., 01 8100 100
Borovec 2, info@softnet.si
1236 Trzin, www.softnet.si

Poslovni internet

Naše sodobno optično omrežje zagotavlja zanesljiv in zmogljiv poslovni internet z nizko latenco in visokimi hitrostmi.

Mobilna telefonija

Ponujamo fleksibilne pakete mobilne telefonije za brezskrbno poslovanje tako doma kot v tujini.

IP telefonija

Poenostavite svojo komunikacijsko platformo z naprednimi telefonskimi storitvami.

Mednarodne povezave

S svojimi direktnimi povezavami pokrivamo JV Evropo in BRIC regijo. V sodelovanju s partnerji zagotavljamo globalno povezanost.

Baterija, ki ji nikoli ne zmanjka moči. Kako se napaja?

ČLOVEŠKO TELO USTVARI DOVOLJ ENERGIJE ZA NAPAJANJE MANJŠIH NOSLJIVIH NAPRAV, MEDICINSKIH SENZORJEV IN VSADKOV, KAR SO UGOTOVILI TUDI TEHNOLOŠKI RAZVIJALCI, KI SO PRIPRAVLJENI IZKORISTITI TA NARAVNI VIR ENERGIJE.

Ljudje smo kompleksni stroji z gibljivimi deli, ki presenečajo na številne načine. Znanstveniki so enotnega mnenja, da je potencial človeka neskončen. Znanstveniki in razvijalci tehnologije so pripravljeni, da človeško telo uporabijo kot neskončen vir energije. V primeru uspeha bi rešili večno zagato manjših nosljivih naprav, kot so pametne ure, slušalke, medicinske in podobne naprave, ki jim pogosto zmanjka energije ob nepravem času. Naprave z določeno mero avtonomnosti, kar zajema tudi samodejno polnjenje baterije, so prihodnost. Vprašanje je le, kje črpati energijo, ki je vseprisotna in »neskončna«? Znanstveniki so prišli do ugotovitve, da je ravno človeško telo lahko priročen vir napajanja. Ugotovitev je prišla ob pravem času, saj je v zadnjih letih trg nosljivih naprav eksplodiral. Tako imenovana »elektrocevtika« se zoperstavlja klasični farmaciji in medicini, kajti strokovnjaki napovedujejo, da bo vse več ljudi odvisnih od nosljivih naprav za spremljanje in ohranjanje zdravja, kot so vsajeni elektrostimulatorji, srčni spodbujevalniki, merilci pritiska in utripa.

»Biobaterije« in proces zbiranja energije iz zunanjih virov bi lahko tovrstne naprave naredile energijsko avtonomne, s čimer bi odpravili potrebo po invazivnih posegih za zamenjavo praznih baterij. Istočasno bi zmanjšali možnost napačno vsajenih naprav, njihove okužbe ali neželenih naknadnih premikov. Stroka že od začetka drugega tisočletja razvija naprave, ki jih lahko poganja človeško telo. Doslej večjih uspehov ni bilo. Tehnologija oziroma naprave so bile enostavno preveč potratne za minimalne količine električne energije, ki jo je mogoče pridobiti z naravnimi procesi človeškega telesa. Po dveh desetletjih truda pa je strokovnjakom vendarle uspelo narediti večji preskok. Zahvala gre tudi razvijalcem nosljivih naprav, ki so v zadnjih 10 letih uspeli ustvariti naprave, ki porabijo izjemno majhno količino energije. S tem

so na široko odprli vrata idejam in prototipom, ki lahko izkoristijo moč naših teles.

ELEKTRARNA, KI JO POGANJAJO CELICE

Celice so preprosto povedano lahko biokemične baterije, ki sladko gorivo pretvarjajo v energijo. Nemško zagonsko podjetje Celectro izkorišča ta vir energije z uporabo nizov mikroigle, s katerimi lahko pridobivajo majhne količine energije iz več sto tisoč celic. Prvi izdelek nemškega podjetja bo majhen avtonomni srčni spodbujevalnik. »Krčenje mišic se, tako kot srce, začne na eni točki in se nato razširi po celotni srčni mišici,« pravi izvršni direktor in ustanovitelj Gerd Teepe. »Naša ideja je bila zbrati energijo na več točkah, s čimer bi izkoristili to valovito delovanje mišičice.« Poleg pridobivanja energije se bodo večnamenske mikrokrogle vstavile v srčno tkivo za spremljanje srca in zagotovile pomoč pri električni spodbudi za ponovno vzpostavitev srčnega ritma, kadar je to potrebno. Leta 2021 je Celectro uspešno zbral dovolj sredstev za začetek laboratorijskih študij za dokazovanje uporabnosti koncepta.

PAPIRNATE GORIVNE CELICE

Francosko zagonsko podjetje BeFC razvija biobaterije z zelenimi poverilnicami. To pomeni, da gorivna celica uporablja plasti ogljika, celuloze, glukoze in nekaj lastniških encimov. Z dodajanjem tekočine, na primer krvi ali urina, se sproži reakcija, ki proizvaja elektriko. Njihov proizvod v obliki papirnatih obličev bi lahko napajal diagnostične naprave za enkratno uporabo in senzorje za neprekinjeno spremljanje stanja, kot so kompleti za nadzor sladkorja pri sladkornih bolnikih. Po uporabi naj bi se gorivne celice lahko celo kompostirale, za razliko od drugih miniaturnih baterij, ki sčasoma pristanejo na odlagališčih. BeFC je trenutno v fazi zbiranja sredstev. Pričakujejo, da bodo s svojimi izdelki prišli na trg leta 2024.

SRČNI SPODBUJEVALNIK S PIEZOELEKTRIČNIM ZBIRALNIKOM ENERGIJE

Podjetje CAIRDAC s sedežem v Parizu razvija srčni spodbujevalnik, ki ga poganja srce pacienta. Brezvodni srčni spodbujevalnik je zapakiran v kapsulo, ki vsebuje piezoelektrični zbirnik energije – nihalo, ki niha skozi srčni utrip, pretok krvi in vibracije. Nihanja se pretvorijo v elektriko in shranijo, dokler naprava ne zazna, da srce potrebuje sunek za ponastavitev ritma. Startup podjetje je nedavno zbralo 17 milijonov evrov za nadaljevanje predkliničnih testiranj in prehod na poskuse na ljudeh.

NAPAJANJE SENZORJEV IN VSADKOV S SONČNO ENERGIJO?

Sončne celice so se v zadnjih dveh letih razširile na številne strehe gospodinjstev. Tudi v Sloveniji je bila v nekem trenutku dolga čakalna vrsta za vzpostavitev samostojne sončne elektrarne. Raziskovalci z Univerze Monash v Melbourneu so ugotovili, da je solarna plošča, nameščena pod kožo, sposobna proizvesti do 10 % energije sončne plošče na neposredni sončni svetlobi. To je dovolj za napajanje naprav z izjemno nizko porabo. Nekaj ur napajanja na soncu bi bilo dovolj za 24-urno delovanje temperaturnega senzorja, ki ga je mogoče vsaditi v človeško telo. Optimalno mesto za vsaditev sončne plošče naj bi bilo po podatkih raziskovalcev med vratom in ramo.

HIDROELEKTRIČNO SRCE

Mini turbine bi lahko izkoristile krvni pretok in ga pretvorile v elektriko, vsaj tako ugotavljajo na Univerzi v Bernu. Tamkajšnji raziskovalci so zasnovali turbino v obliki torpeda, ki bi jo lahko vsadili v krvno žilo v srcu in tako vzpostavili način proizvodnje elektrike s pomočjo pretoka

krvi, na podoben način kot deluje hidroelektrarna. Velik izziv, s katerim se aktivno spopadajo je, kako se izogniti nastajanju krvnih strdkov na lopaticah turbine. V laboratorijskih preizkusih je njihova turbina uspela ustvariti dovolj energije za napajanje komercialno dostopnih brezvodnih srčnih spodbujevalnikov.

PIEZOELEKTRIČNI OBLIŽ

Italijanski startup PiezoSkin trdi, da so razvili ultra tanek piezoelektrični kožni obliž, ki lahko istočasno meri človeške gibe in iz njih črpa energijo. V eni izmed študij so obliž uporabili za spremljanje gibanja vratu pri ljudeh s disfunkcijo (težave pri požiranju), vendar bi ga lahko uporabili tudi pri spremljanju in črpanju moči s

pomočjo drugih telesnih gibov in vibracij. Podobno kot ostali prototipi bi tudi PiezoSkin obliži lahko proizvedli dovolj energije za napajanje manjših naprav.

NAPAJANJE S TOPLOTO?

Človeško telo v povprečju oddaja 100 vatov toplotne energije na dan, kar bi po podatkih švicarskega podjetja Mithras lahko zadoščalo za napajanje nosljivih biosenzorjev in vsadkov. Njihovi termoelektrični napajalniki, znani kot TEG, ustvarjajo električno energijo z izkoriščanjem temperaturne razlike med telesom in okoljem. Podjetje ocenjuje, da bi njihov TEG kožni obliž s temperaturno razliko 5 stopinj Celzija lahko v celoti napajal polžev vsadek.

EVADA

Dvojno jamstvo

Tehnologija je v poslu lahko vir konkurenčne prednosti

S POSPEŠEVANJEM TEHNOLOŠKIH SPREMEMB MORAJO TUDI PODJETJA NAREDITI TEMELJNE PREMIKE NA POTI K DIGITALIZACIJI.

Preprosto je otrpniti pred navalom novih tehnologij, ki prihajajo na trg, od katerih vsaka obljublja spremembo poslovnega sveta. Ti tehnološki trendi na splošno pospešujejo osnovne značilnosti, ki so definirale digitalno dobo: razdrobljenost, hitrost in obseg. Toda razsežnost teh sprememb – v računalniški moči, pasovni širini in analitični prefinjenosti – je tista, ki odpira vrata novim inovacijam, podjetjem in poslovnim modelom.

Pojav oblaka in 5G na primer eksponentno poveča računalniško moč in omrežne hitrosti, kar lahko omogoči večje inovacije. Razvoj razširjene in virtualne resničnosti v metavesolju odpira vrata virtualnim raziskavam in razvoju s pomočjo digitalnih dvojčkov in poglobljenega učenja. Napredek na področju umetne inteligence, strojnega učenja in programske opreme 2.0 prinaša vrsto novih storitev in izdelkov, od avtonomnih vozil do povezanih domov.

Razprave na temo novih tehnoloških trendov potekajo dnevno. Nekatere so izpostavile med-

sebojno povezane premike, na primer kako moč tehnologije izvaja pritisk na podjetja in potiska inovacije na robove podjetij. Ali pa, kako hitrost in širjenje teh inovacij zahtevata nove pristope k (vseživljenjskem) učenju. Morda tudi, kako nove tehnologije ustvarjajo več podatkov o strankah in stičnih točkah, kar vpliva na preoblikovanje meja zaupanja in zahteva veliko širše razumevanje varnostnih odgovornosti podjetja.

KAKO TEHNOLOGIJA SPREMINJA PODJETJA?

Avtomatizacija in robotika sta gonilo produktivnosti in učinkovitosti v sodobnem gospodarstvu. To sta dve novosti, ki vplivata na B2B in B2C podjetja v številnih panogah, od industrije do zdravstva in informacijske tehnologije. Podjetja so začela pridno izkoriščati »robote« za vnašanje podatkov in izvajanje osnovnih delovnih nalog, s čimer so ključno delovno silo lahko preusmerila v bolj kritične naloge in tako povečala produktivnost ter kakovost izdelkov in storitev. Seveda ne gre za klasične robote, ki jih opazimo v

industrijskih proizvodih, ampak za programske aplikacije, ki prečesavajo poslovno omrežje 24 ur na dan in zajemajo, obdelujejo in shranjujejo ogromne količine podatkov.

Finančne institucije bodo ali pa že uporabljajo avtomatizirane aplikacije za sprejemanje odločitev o posojilih. Pri tem ne uporabljajo samo podatke strank, ampak tudi podatke o pretekli porabi potrošnika in njegove osebne povezave. V naslednjih letih bo umetna inteligenca zagotovo igrala pomembno vlogo na področju finančne tehnologije.

Panoge, ki se zanašajo na velike količine podatkov, si ne predstavljajo operativnosti brez umetne inteligence in avtomatizacije. Avtomatizirani računalniški sistem lahko z veliko večjo natančnostjo in hitrostjo obdeluje večje količine podatkov kot človeški operater. Število napak se drastično zmanjša, kar posledično izboljša učinkovitost in produktivnost ter obenem zmanjša operativne stroške. Računalništvo v oblaku omogoča lažje iskanje in dostopanje do podat-

kov, ne glede na geolokacijske omejitve. Ker lahko praktično kjerkoli dostopate do vseh sistemov, od SaaS za upravljanje delovnih tokov do statističnih in raziskovalnih podatkov na lastni delovni postaji, ste lahko vi, zaposleni in celotno podjetje agilni in bolje opremljeni za sprejemanje kritičnih odločitev.

V poslovanje se je trdno zasidralo tudi brezpapirno poslovanje, ki je postalo kritična kompo-

nenta vsakega podjetja. Ne samo, da pozitivno vpliva na okolje, obenem tudi racionalizira in izboljša interno sodelovanje in splošno izboljša potek dela. Če so zaposleni primorani ravnati s fizičnimi dokumenti za dokončanje nalog, izgubljajo dragocen čas, ki bi ga lahko uporabili za bolj produktivne naloge. Hkrati pa brezpapirno poslovanje vpliva tudi na ugled, saj v javnost projicira pozitivno sliko podjetja.

Fizična dokumentacija je v določenem trenutku lahko pod taktirko le enega ali morda nekaj zaposlenih. Digitalni sistemi centralizirajo hrambo in dostop do podatkov, do katerih lahko dostopa vsak v poslovnem omrežju, ki ima za to dodeljene ustrezne pravice. Prav tako je izboljšano sledenje podatkov. Vsaka sprememba je zabeležena v sistemu in o tej so obveščeni vsi avtorizirani uporabniki. Sledljivost in dostopnost močno izboljšata procese, jih pohitita, naredita agilne in na splošno zmanjšata število napak.

Vdori in ransomware napadi so postali stalnica na naslovnih medijev. Na mesečni ravni se dogaja, da eno izmed večjih svetovnih podjetij razkrije, da je bilo tarča kibernetičnih nevarnosti. To je dobra spodbuda za podjetja vseh velikosti, da se začnejo zavedati potrebe po izboljšani varnosti. V nasprotnem primeru se lahko hitro zgodi, da bo ravno ime njihovega podjetja krasilo naslovnice. Povečanje spletnega kriminala je povečalo zanimanje za zaščito podatkov, usposabljanje zaposlenih in vključevanje informacijske tehnologije v vse vidike poslovanja. Podjetja se pospešeno zavezujejo k zaščiti podatkov z varnostnimi kopijami (lokalnimi in oblaki), redni integraciji varnostnih popravkov in posodobitev ter osvežanju zaposlenih o vseh kibernetičnih nevarnostih in pasteh na delovnem mestu.

Vse več poudarka je tudi na mobilni izkušnji uporabnikov, ki je postala prioriteta vodilnih podjetij vseh panog. Ostala podjetja se bodo tej paradigmi morala hitro prilagoditi ali pa tvegati neulovljiv zaostanek za konkurenco.

Dobra mobilna izkušnja tako ni več samo možnost, ampak bistvena sestavina za uspeh in konkurenčnost.

KLJUČNI TRENDI, KI SPREMINJAJO PODOBO POSLOVANJA

Hibridna oziroma večoblačna tehnologija z orodji in procesi za upravljanje je na vzponu. 5G bo v naslednjih letih zagotavljal omrežne hitrosti, ki bodo večkratnik dosedanjih v omrežjih 4G LTE. Najbolj optimistične napovedi razkrivajo, da lahko pričakujemo do 100-krat večje hitrosti s 40-krat manjšimi zakasnitvenimi časi. Vsak človeški dotik oziroma računalniški ukaz bo pospremljen z umetno inteligenco, ki bo nadgradila govor in pisano besedo. Globalno ustvarjanje podatkov naj bi do leta 2025 naraslo na neverjetnih 180 zetabajtov.

Nove tehnologije obljublajo dostop do »neomejene« računalniške moči in ogromnih naborov podatkov ter ogromen preskok v pasovni širini po nizki ceni. S tem boso testiranje, zagon in razvoj inovacij cenejši in enostavnejši. Tovrstno

Vodenje kadrovskih evidenc in personalnih map

- nova pravila, izzivi in primeri dobre prakse

22. februar 2023, ONLINE POSVET

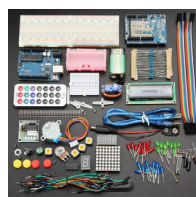
www.centerzaizobrazevanje.si

VERLAG DASHÖFER

Najpopolnejši Arduino KIT za nadebudne programerje

Vsebuje:

- displeje (LED, LCD, matrični)
- motorje (servo, koračne, DC)
- IR oddajnik in sprejemnik
- VF oddajnik in sprejemnik
- drobni material

AX elektronika d.o.o.

pospeševanje inovacij bo za podjetja pomenilo, da lahko pričakujejo več motenj iz različnih virov. Podjetja bodo morala biti vse bolj vključena v omrežja izven svojega ekosistema, da bodo lahko pravočasno opazila novosti in vanje tudi vlagala ter pridobila poslovne priložnosti.

Ključni poudarek mora biti na opolnomočenju ekip, da lahko upravljajo z dodeljenim proračunom tako, kot se jim zdi primerno – na primer za eksperimentiranje in razvoj – in da lahko odločajo o tehnologijah za doseganje svojih ciljev.

VSEŽIVLJENJSKO UČENJE

Napredek na področju umetne inteligence, strojnega učenja, robotike in drugih tehnologij je znatno pospešil hitrost sprememb. Strokovnjaki napovedujejo, da bo do leta 2025 kar 50 milijard naprav povezanih v industrijski internet stvari (IIoT), istočasno pa naj bi 70 % proizvajalcev na dnevni ravni uporabljalo digitalne dvojčke.

Hiter tempo in širjenje novih tehnologij pomenita, da morajo biti podjetja pripravljena kadar koli integrirati obetavne priložnosti. Podjetja, ki bodo razvijala pravo tehnološko inteligenco z vseživljenjskim učenjem, bodo z novo tehnološko paradigmo največ profitirala. Temelj tega prizadevanja vključuje izobraževanja zaposlenih na vseh ravneh, od razvijalcev, ki delajo z orodji LC/NC do razvijalcev in inženirjev, ki se posvečajo metavesolju in podobnim novim okoljem.

IT KOT STORITEV

Ocenjuje se, da bo globalni trg za mikrostoritve v oblaku do leta 2028 ustvaril 4,2 milijarde dolarjev prihodkov v primerjavi z 950 milijoni dolarjev leta 2020. Github, priljubljeno stičišče razvijalcev, ima več kot 200 milijonov skladišč programskih kod, do leta 2025 pa pričakujejo 100 milijono

nov aktivnih razvijalcev programske opreme. Skoraj 90 % razvijalcev že uporablja eno obliko API-jev. Programska oprema 2.0 (angl. Software 2.0) ustvarja nove načine pisanja programske kode in zmanjšuje njihovo kompleksnost. Prav je v porastu programska oprema, ki jo pridobivajo podjetja iz storitev v oblaku, odprtih skladišč in programske opreme kot storitve (SaaS). Pristop IT kot storitev postavlja izdelek v središče operativnega modela, kar zahteva predanost organiziranju IT-ja okoli upravljanja izdelkov. Nekatera podjetja gredo v to smer. Toda doseganje obsega, ki je potreben za podporo hitrih in bolj razpršenih inovacij, bo zahtevalo globljo zavezanost lastnikov izdelkov in delo z vodilnimi na poslovni strani. Številne organizacije, od tradicionalnih podjetij do digitalnih domorodcev, so ugotovile, da lahko postavitev osrednjih produktov, ki določajo celotno strategijo izdelkov in portfelja, v ospredje, spodbujajo izvedbo in opolnomočijo lastnike izdelkov za spodbujanje inovacij v skladu s poslovnimi rezultati in meritvami dobička in izgube. To lahko poveča donosnost financiranja, ki je namenjeno zagotavljanju razvoja tehnologije in pospeševanju tempa inovacij.

MEJE ZAUPANJA SE PREMIKAJO

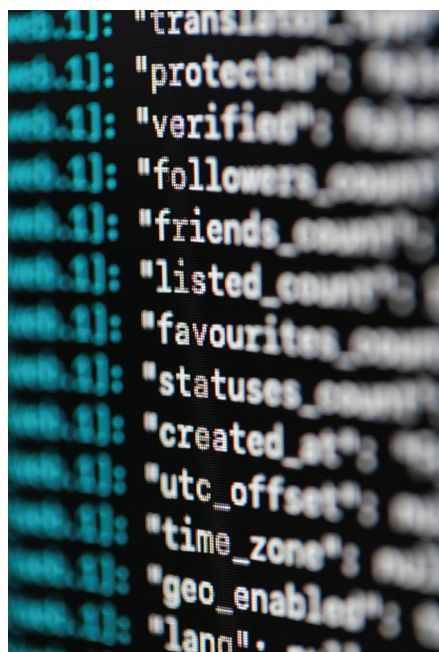
Strokovnjaki ocenjujejo, da bodo naprave prihodnosti v celoti podpirale biometrična orodja. Učinkovitost tovrstnih tehnologij bliskovito napreduje. Ta hiter razvoj pa je prispeval k drugačnemu odnosu med tehnologijo in njenimi uporabniki.

Ti ogromni premiki v tehnološki moči in zmogljivosti bodo ustvarili veliko več stičnih točk s strankami in eksponenten val novih podatkov o strankah. Vse večja digitalna krajina pomeni, da mora IT povečati zaupanje glede varnosti, za-

sebnosti in kibernetike – tudi v času, ko vloga IT-ja v organizacijah postaja vse bolj vloga spodbujevalca.

Do danes so potrošniki v veliki meri sprejeli udobje, ki ga ponuja tehnologija: od spletnega naročanja izdelka do prilagajanja temperature v svojih domovih na daljavo in spremljanja zdravja prek pametnih ur, zapestnic in telefonov. V zameno za te ugodnosti so bili potrošniki tradicionalno pripravljeni posredovati nekatere osebne podatke. Toda stalen tok pomislekov glede zasebnosti in zaupanja v zvezi s temi vse bolj izpopolnjenimi ugodnostmi, poraja nova vprašanja. Potrošniki se vse bolj zavedajo svojih pravic do anonimne identitete, sprejemajo odločitve na podlagi vrednot ter zahtevajo etično uporabo podatkov in odgovorno umetno inteligenco.

Najbolj očitna skrb je kibernetična varnost, za katero se podjetja nenehno trudijo, da bi jo obdržala in se izognila napadom. Toda vprašanja zaupanja, ki jih poganja tehnologija, so veliko širša. Vodijo jih trije dejavniki. Prvi je velika količina osebnih podatkov, kot so na primer biometrični, ki jih zbirajo podjetja, proizvajalci in vlade, kar ustvarja pomisleke glede zasebnosti in zlorabe podatkov. Drugi dejavnik je vprašanje osebne varnosti, ki postaja vse bolj pomembna v fizičnem svetu. Povezani (pametni) domovi, povezani avtomobili in internet medicinskih stvari so na primer občutljivi vektorji za napad, ki lahko vpliva na dobro počutje ljudi. Tretja težava je, da se napredna analitika zdi preveč zapletena, da bi jo razumeli in nadzorovali, kar povzroča globoko nelagodje glede odnosa ljudi do tehnologije. Neizogibno je, da se bo hitrost tehnoloških sprememb še pospeševala. Podjetja prihodnosti bodo morala sprejeti nove tehnologije in jih hkrati spremeniti v vir konkurenčne prednosti.

Celjski sejem

13.–17. SEPTEMBER 2023

MOS

55 LET

Največja poslovno-sejemski prireditelj v regiji

Rittal – The System.

Faster – better – everywhere.

VX IT ohišje

Ne glede na to, ali potrebujete IT ohišje za namestitev posameznega mrežnega stikala ali strežniška ohišja za rešitve robnih podatkovnih centrov, kolokacij ali za velike podatkovne centre.

V vseh primerih, je VX IT ohišje idealna platforma za izgradnjo sodobne IT infrastrukture in rešitev njenih specifičnih potreb.

Rittal d.o.o. · Letališka cesta 16 · SI-1000 Ljubljana · www.rittal.si

OHIŠJA

ELEKTRIČNI RAZVODI

KLIMATIZACIJA

IT INFRASTRUKTURA

PROGRAMI IN SERVIS

FRIEDHELM LOH GROUP

SI SPLET

Enostavneje do poslovne ravni kibernetске varnosti

INFORMACIJSKA TVEGANJA SE RAZRAŠČAJO IZ ZUNANJEGA V NOTRANJI KIBERNETSKI PROSTOR, KAR ZAHTEVA NOVE SLOJE KIBERNETSKЕ VARNOSTI IN ZAŠČITE PODATKOV, KOT STA XDR IN DLP.

Oddelki za informatiko so preobremenjeni že z zagotavljanjem delovanja temeljnih poslovnih procesov in podpore uporabnikom, zato jim zmanjkuje časa za učinkovito kibernetско zaščito. Še posebej majhnim in srednjim podjetjem pa primanjkuje tudi finančnih sredstev. Potrebujejo rešitve, na katere se lahko zanesajo, ki so enostavne za uporabo in cenovno ugodne ter jim omogočajo, da lahko del svojih obremenitev prenesejo v zunanje izvajanje.

NADGRADNJA V RAZŠIRJENO ODKRIVANJE IN ODPRVLJANJE GROŽENJ

V podjetju ESET so podjetjem vseh velikosti ponudili tehnologijo XDR za razširjeno odkrivanje in odzivanje na kibernetске grožnje. ESET-ova rešitev združuje celovito zaščito pred zunanjimi grožnjami za vse računalniške naprave in omrežja. Končne točke ščiti pred virusi in drugimi zlonamernimi programskimi kodami, nadzira omrežje, zaznava vdore in spremlja vedenje uporabnikov ter aplikacij. Poleg tega ščiti tudi storitve za osebno produktivnost in sodelovanje v oblaku Microsoft 365 ter mobilne naprave. Standardno zaščito dopolnjuje napredna obramba pred grožnjami, ki proaktivno ščiti pred še nikoli videnimi vrstami groženj. Gre za ESET-ovo novo tehnologijo, ki uporablja napredno prilagodljivo pregledovanje, strojno učenje, peskovnik v oblaku in poglobljeno analizo vedenja.

Ključni gradnik tehnologije je preiskovalni modul ESET Inspect, ki združuje vrednotenje tveganj, odzivanje na incidente, izvajanje preiskav incidentov ter odpravljanje njihovih posledic. Modul odkriva grožnje na podlagi informacij o

ugledu programskih kod, ki jih po vsem svetu zbira in vrednoti globalni sistem ESET LiveGrid. Ta zmožnost strokovnjakom za kibernetско varnost omogoča osredotočanje na resnične grožnje in ne na lažno pozitivne. Modul samodejno mapira informacijsko okolje in predlaga nastavitve glede na želeno globino preiskovanj in raven avtomatizacije.

ESET Inspect kot vrhunska poslovna rešitev poenostavlja sodelovanje z zunanjimi ponudniki storitev varnostno operativnih centrov (SOC). Ponuja javni vmesnik API REST za integracijo z nadzorno-upravljaljskimi orodji SIEM in SOAR, ki jih za dostopanje, uvažanje zaznav ter sanacijo incidentov pri strankah uporabljajo ponudniki SOC.

NADZOR NAD UPORABO PODATKOV

Še tako dobra zaščita pred zunanjimi kibernet-skimi grožnjami podjetju ne prepreči zlorab podatkov, ki se zgodijo interno. Tovrstno zaščito nudijo informacijske rešitve za preprečevanje izgub podatkov (DLP – Data Leakage Protection), ki zagotavljajo, da občutljivi podatki ne uidejo, da do njih ne dostopajo nepooblaščeni uporabniki ter da se podatki ne izgubijo. Ker gre za dodatno varnostno rešitev, je smiselno, da je ta čim bolj enostavna za uporabo in cenovno ugodna, tako da čim manj obremenjuje IT-ekipo in proračun.

Slovenskim podjetjem je na voljo programska storitev Safetica NXT, ki jo ponuja podjetje SI SPLET. Ta omogoča vzpostavitev nadzora nad uporabo podatkov v samo nekaj urah po prijavi. Vnaprej konfigurirano okolje vključuje več kot 300 vgrajenih predlog za razvrščanje in zaščito podatkov ter posebne regionalne nastavitve glede zakonodaje, na primer GDPR. Podjetja si lahko vgrajene varnostne politike še dodatno prilagodijo z nekaj kliki.

IT-oddelkom prihrani veliko časa s številnimi avtomatiziranimi zmožnostmi, kot so prepoznavanje informacijskih virov, pametno zaznavanje tveganj in preprečevanje tveganjih dejanj, neprekinjeno ocenjevanje varnostnega stanja digitalnega delovnega prostora podjetja, generiranje poročil in upravljanje incidentov.

Storitev spremlja uporabo praktično vseh informacijskih virov v podjetju, kot so e-pošta, licenčna programska oprema, datoteke v lokalnih, omrežnih in spletnih diskih, odstranljivi pomnilniški mediji in optični nosilci podatkov. Ob vse večji uporabi storitev programske opreme v oblaku je še posebej aktualno spremljanje uporabe aplikacij, kot so OneDrive, Dropbox, Google Drive, Box, SharePoint, Teams, Skype in Slack. Safetica NXT spremlja tudi izmenjavo vsebin s storitvami Send Anywhere in WeTransfer ter objave v družbenih omrežjih Twitter in Facebook.

(P.R.)

DISTRIBUCIJA:

SI SPLET d.o.o.

Ukmarjeva 4, Ljubljana

01 428 94 05 | prodaja@sisplet.com

www.eset.si

OPTIPRINT

Celovita storitev tiskanja: brez skrbi in nepredvidenih stroškov

TISKANJE JE ŠE VEDNO EDEN KLJUČNIH PROCESOV POSLOVNEGA OKOLJA. POGOSTO MORAMO KAJ NATISNITI, SKENIRATI ALI SKOPIRATI, PRI TEM PA JE NAJPOMEMBNEJE, DA IMAMO V PISARNI TISKALNIK, KI JE ZANESLJIV.

Se na tehnologijo lahko zanesemo? Do določene mere je odgovor pritrdilen. Ker pa nikoli ne moremo biti prepričani, da ne bo ravno v trenutku, ko potrebujemo na primer skener, naprava odpovedala, so danes na voljo storitve, ki nam zagotavljajo, da bo tudi v takšnih primerih vse v redu.

Najem tiskalnika je rešitev, ki prinaša vrsto prednosti – med drugim manj stroškov in več brezskrbnosti, saj se vedno lahko zanesemo na podporo ponudnika.

IZOGNITE SE VISOKIM ENKRATNIM STROŠKOM

Pri najemu tiskalnika ali multifuunkcijske naprave je ena najboljših stvari, da lahko strošek predvidite in je vsak mesec enak – tudi če se tiskalnik vmes pokvari. Razbremenjeni ste tudi visokega začetnega stroška, saj tiskalnika ni treba kupiti. Obenem odpadejo tudi stroški vzdrževanja, popravil in celo kupovanja potrošnega materiala. Danes vsi iščemo celostne rešitve, da se lahko ukvarjamo s svojim poslom – in najem tiskalnika pri podjetju Optiprint je prav takšna celostna rešitev. Z odločitvijo za storitev najema tiskalnika lahko pozabite na skrbi, ki ste jih zaradi tiskalnika imeli v preteklosti.

VZDRŽEVANJE IN NADLEŽNO NAKUPOVANJE KARTUŠ? KAJ JE TO?

Pri omenjeni storitvi gre za brezskrbnost v pravem pomenu besede. Tiskalnik, vzdrževanje, ser-

vis, rezervni deli in neskončna barvna kartuša – za vse bodo skrbeli pri Optiprintu. Vi boste le še "klikali" in tiskali. Če tiskalnik ne dela, vam ga brezplačno popravijo ali zamenjajo.

Celostna podpora vključuje podporo na daljavo in odziven lokalni servis, ki je od uporabnika zaradi odlično razvite franšizne mreže po vsej Sloveniji v povprečju oddaljen največ 20 kilometrov in težavo v več kot 95 % primerov reši še isti delovni dan. Najem je rešitev, ki je pravo nasprotje lastniškega tiskalnika, kjer morate sami skrbeti za vzdrževanje, drago plačevati za servis in dolgo čakati na popravilo, medtem pa tratite čas in izgubljate denar.

DOKUMENTNI SISTEM IN BREZPAPIRNO POSLOVANJE

Optiprint je svoje storitve razširil tudi na brezpapirno poslovanje. Na voljo imate sistem za upravljanje z dokumenti (DMS), ki je povezan s tiskalnikom. Skenirani dokumenti se tako beležijo neposredno v dokumentni sistem, v katerem lahko z njimi upravljate. Namesto ročnega upravljanja z dokumenti preklpite na elektronsko organizacijo dokumentacije. S tem prihranite čas, dokumenti so lažje prenosljivi, delo je bolj organizirano in hitrejše, napak pa manj. Hkrati poskrbite za večjo varnost, arhiviranje dokumentov ter trajnostno in ekološko poslovanje.

KAJ PA OKOLJE?

Neskončna kartuša je inovacija neprekinjenega dotoka črnila podjetja Optiprint, ki omogoča tiskalniku tiskanje do 50.000 barvnih kopij. Prav neskončna kartuša zniža stroške barvnega tiskanja in ga približa stroškom črno-belega. Ko črnila primanjkuje, ga Optiprintov serviser preprosto dopolni. Življenjska doba kartuše se podaljša, zmanjša pa se število odpadnih tonerjev in kartuš. Dovolj zgovoren je podatek, da so na ta način uspeli do konca leta 2022 prihraniti 5.007.409 kartuš, kar z vidika recikliranja rešitev postavlja na pomembno mesto slovenskega krožnega gospodarstva. Zaradi vsega naštetega je najem rešitve podjetja Optiprint trajnostno naravnana in ne obremenjuje okolja ter pripomore k njegovemu ohranjanju.

Na spletni strani www.optiprint.si lahko izpolnite obrazec za brezplačno testiranje tiskalnika ali multifunkcijske naprave. Preizkus je neobvezujoč. Poleg tega vam ne bo treba niti migniti s prstom, saj bodo vse uredili serviserji. Tiskalnik bodo pripeljali, priklopili, povezali v omrežje, vi pa boste lahko pričeli z uporabo.

Več najdete na www.optiprint.si

(P.R.)

optiprint

Optiprint, d.o.o.,

Kranjčeva ulica 20, 1000 Ljubljana

T: +386 (0)590 75 455 • E: prodaja@optiprint.eu

www.optiprint.si

Plansphere - sodobno planiranje proizvodnje

Izzivi planiranja proizvodnje

PRODAJALEC KOMUNICIRA S POTENCIALNIM NAROČNIKOM, VEDETI MORA, KDAJ LAHKO DOBAVIJO, ZATO KLIČE PLANERJA, KI JE RAVNO SREDI REŠEVANJA PLANA PROIZVODNJE ZARADI DALJŠEGA ZASTOJA, DO KATEREGA JE PRIŠLO, KER JE STROJU POČILA HIDRAVLIČNA CEV.

Planer v stresu površno pregleda plan za 2 meseca naprej in izjavi, da lahko proizvedejo do konca naslednjega meseca. Prodajalec kupcu potrdi in kupec naroči. Dnevi hitro minevajo in rok odpreme se naglo bliža. Planer pregleduje delovne naloge, ki čakajo proizvodnjo v naslednjih tednih, in ugotovi, da roka ne bodo mogli ujeti, ker surovine ni. Panično kliče nabavo, ki pa pravi, da bi lahko še pravočasno kupili, če bi povedal dva tedna nazaj, zdaj bo pa težko ali pa zelo drago ... znan scenarij?

S PLANSPHERE JE DRUGAČE

Plansphere je sodobno napredno digitalno orodje za planiranje proizvodnje, razvito v Sloveniji. Prodaji, nabavi in proizvodnji pomaga do pravih odgovorov v nekaj sekundah. Kdaj lahko obljubim izdelek? Koliko surovine potrebujem? Je plan izvedljiv? Odgovore je preprosto pridobiti. Aplikacija je namreč pregledna, lepo urejena in omogoča super uporabniško izkušnjo. Uvajanja pravzaprav ni, ker vse stoji tam, kjer bi pričakovali.

Prodajalec vnese obseg pričakovanega naročila v kapacitivno planiranje v Plansphere, ki izračuna, da je takšno naročilo moč izvesti v tretjem tednu naslednjega meseca. Pri tem upošteva obstoječe zaloge, rezervacije, dobavne roke materiala, zasedenost proizvodnje in trajanje proizvodnega postopka. Prodajalec uskladi še nekaj parametrov in stranki v pol ure potrdi rok dobave. Nabava je samodejno obveščena o potrebi po materialu (MRP) in pravočasno naroči manjkajočo količino. Ker dobavitelj javi, da bo

dobava zamujala, nabava popravi datum dobave, kar takoj sproži alarm prodajalcu, da lahko pravočasno pokliče stranko in se dogovori za dobavo 3 dni kasneje.

Planer ves čas vidi, kdaj bodo izpolnjeni vsi pogoji za izdelavo določenega delovnega naloga, tako da ga lahko uvrsti v proizvodni plan takrat, ko ne bo povzročil zastoja zaradi pomanjkljive priprave. Ko pa se zgodijo nepredvidljivi izpadi proizvodnje, je replaniranje hitro in pregledno. Podjetje izgubi manj denarja, kot če bi to delali ročno.

PLANSPHERE JE REŠITEV ZA PODJETJA V STISKI HITRIH SPREMEMB

Podatki za planiranje so avtomatsko zbrani iz ERP, MES in še kje v nekaj sekundah. Stanje delovnih nalogov, proizvodnje, zalog in novih nalog, ki jih je potrebno še splanirati, so pregledno prikazani na časovnici in v tabeli.

Plansphere v ozadju v nekaj sekundah poskrbi za vse: izračunava dejanske normative, poišče optimalen plan glede na podane kriterije, prikazuje planirane in dosežene metrike. Poleg tega tudi javlja pomanjkljivosti v podatkih, tako da napaka v šifrantu ne povzroči zastoja v proizvodnji, temveč je pravočasno odkrita.

S pomočjo strojnega učenja Plansphere izračunava in se skozi čas nauči boljše normative.

Klik na gumb in v pol minute se izračuna optimalen plan za naslednje obdobje. Planer ga lahko še popravi, nato klikne na gumb za preverjanje, da mu pokaže potencialne težave. Če jih ni, pošlje plan v izvedbo.

Pri izračunu plana lahko upošteva tudi spreminjanje cene energije in izvajanje energetske požrešnih postopkov proizvodnje splanira tako, da bo strošek najnižji.

Za izračun plana ne potrebuje dveh let zgodovinskih podatkov. Potrebni so le dovolj urejeni šifranti, delovni nalogi in smiselno zapisane omejitve, pri čemer vam strokovnjaki podjetja Result pomagajo skozi proces implementacije.

Kadar so optimizacijski algoritmi za navaden računalnik prezahtevni, uporabijo superračunalnik v oblaku, ki optimalno rešitev izračuna v najkrajšem času, stane pa le nekaj centov.

S Plansphere lahko vsaka tovarna izkoristi prednosti naprednih tehnologij in s hitrim planiranjem izboljša svoje poslovanje ter lažje in z manj stresa preživi te težke čase. Pokličite jih in se posvetujte o rešitvi.

Več najdete na www.plansphere.io.

(P.R.)

**REŠITVE ZA NADZOR
POSLOVANJA IN DOLGOROČNO
USPEŠNOST PODJETIJ**

Gregor Jeromen
gregor.jeromen@result.si
+386 41 755 417

www.result.si

Vibor

Tako sejne sobe kot dokumentni sistemi se temeljito spreminjajo

NOVODOBNA SEJNA SOBA JE OPREMLJENA Z INTERAKTIVNO TABLO IN VIDEOKONFERENČNIM SISTEMOM, CELOTO PA PODPIRA SISTEM ZA UPRAVLJANJE DOKUMENTOV.

Namembnost sejnih sob se bliskovito spreminja. Manj osebnih skupnih sestankov ter več interakcije na daljavo je premešalo karte – tako na novo spoznavamo današnje potrebe.

INTERAKTIVNE TABLE IN VIDEOKONFERENČNI SISTEMI

Z uporabo interaktivnih tabel (Ricoh), profesionalnih zaslonov (Panasonic) ter videokonferenčnih sistemov (Logitech), ki zagotavljajo izvrstno ločljivost, uravnotežene barve in integrirani avdio sistem, postavimo nivo uporabnosti v sejnih sobah in šolskih učilnicah na popolnoma novo, uporabno raven. Konec je suhoparnih predavanj in sestankov, odpira pa se svet, poln enostavnih prikazov in uporabniških vmesnikov, ki jih z veseljem uporabljamo, hkrati pa pritegnejo pozornost slušateljev.

Tehnologija, ki jo nudi Vibor, zagotavlja profesionalne rezultate za različne potrebe, od mobilnih komunikacij do univerzitetnih predavalnic in sejnih sob v podjetjih.

Osnova za vsako sejno sobo so projektor, ter profesionalni zaslon ali interaktivni zaslon. Pri izbiri je potrebno vedno upoštevati velikost sejne sobe, učilnice ali govorilnice ter njihovo namembnost. Ne glede na to, na kakšen način želimo komunicirati v svojimi strankami, sodelavci ali učenci, lahko s sodobnimi avdiovizualnimi rešitvami k temu pristopimo na enostaven in varen način. Ker je vsaka sejna soba opremljena drugače, so posamezne komponente, ki služijo namenu digitalne preobrazbe podjetja, nepogrešljive.

V kolikor niste prepričani, kaj bi se prilegalo vašemu načinu dela, svetovanje prepustite izkušeni prodajni ekipi. Nikakor pa ne izbirajte na prvo »žogo«, saj boste z uporabo omenjene tehnologije sodelovali tako interno kot eksterno, kar se vam bo na dolgi rok zagotovo obrestovalo.

USPEŠNA DIGITALIZACIJA Z DOKUMENTNIM SISTEMOM DocuWARE

Poleg uporabe naprav, ki nam olajšajo in optimizirajo posel ter ga hkrati popestrijo, je za da-

našnje uspešno učinkovito poslovanje s pogledom v prihodnost pomembna uporaba preverjenega dokumentnega sistema. Ta nam je v pomoč pri shranjevanju dokumentov, njihovega deljenju, usklajevanju med sodelavci, podpisovanju in še bi lahko naštevali. Dokumentni sistem lahko uporabljamo na vrsti različnih naprav (tudi na interaktivnih tablah), kjerkoli in kadarkoli, kar je v današnjem svetu, v katerem so edina stalnica nenehne spremembe, izrednega pomena.

V podjetju Vibor že vrsto let digitalizirajo slovenska podjetja in poslovne procese znotraj podjetij. Uspešno digitalizacijo podjetij zagotavljajo z dokumentnim sistemom DocuWare. Gre za nemški dokumentni sistem, ki je prisoten v državah po vsem svetu, dnevno pa se vanj prijavi več kot 900.000 uporabnikov.

Skupaj z ekipo specialistov za digitalizacijo in s pomočjo sistema DocuWare lahko digitalizirajo vse poslovne procese, ki se dogajajo v podjetjih vseh velikosti in ne glede na panogo. Da je digitalizacija poslovanja uspešna, je DocuWare lahko povezan tudi s številnimi poslovnoinformacijskimi (ERP), logističnimi ter skladiščnimi sistemi.

Za varnost dokumentov je poskrbljeno na najvišjem nivoju, prav tako pa je DocuWare v celoti skladen z evropsko GDPR uredbo ter akreditiran pri Arhivu Republike Slovenije kot certificiran dokumentni sistem.

Največja prednost podjetja Vibor je izkušena ekipa specialistov, ki gredo za vsako stranko izven vseh okvirjev in pripravijo sistem, ki nudi vso potrebno podporo tudi najzahtevnejšim procesom v podjetju.

Več informacij dobite na www.vibor.si ali pišite na prodaja@vibor.si

(P.R.)

ViboR

Vibor, d. o. o.

Brnčičeva 41d,
1000 Ljubljana

Tel.: +386 1 561 33 21

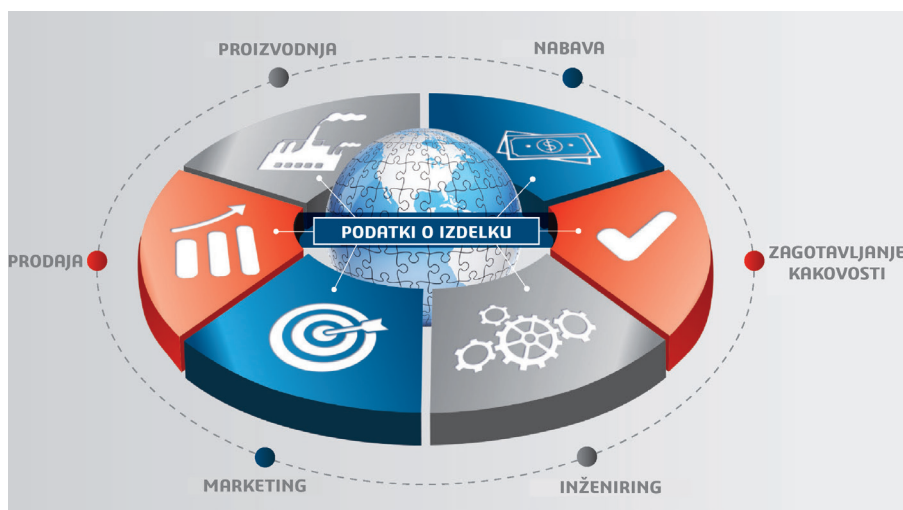
e-pošta: prodaja@vibor.si
www.vibor.si

3DEXPERIENCE Works upravljanje s podatki

Revolucija procesa oblikovanja izdelkov

EN VIR INFORMACIJ ZA VSE EKIPE IN ODDELKE POMEMBNO ZMANJŠA TVEGANJE ZA NAPAKE IN ZAMUDE.

Oblikovanje in razvoj izdelkov je zapleten proces, ki zahteva visoko raven sodelovanja in koordinacije med različnimi ekipami in oddelki. Tu pridejo na vrsto rešitve za upravljanje podatkov o izdelkih, ki zagotavljajo centralizirano platformo za upravljanje in organizacijo podatkov o izdelkih in s tem poenostavijo proces razvoja izdelkov. Ena najnaprednejših in najbolj inovativnih rešitev na trgu je 3DEXPERIENCE Works upravljanje s podatki, ki ga je razvilo podjetje Dassault Systemes.

3DEXPERIENCE Works upravljanje s podatki je močno orodje, ki omogoča oblikovalcem izdelkov, inženirjem in vodjem dostop do podatkov o izdelkih in upravljanje le-teh v enotnem, unificiranem okolju. Ta rešitev ponuja celovit nabor funkcij, vključno z upravljanjem podatkov, kontrolo različic, upravljanjem delovnih tokov in orodji za sodelovanje, ki pomagajo organizacijam optimizirati proces razvoja izdelkov in izboljšati njegovo učinkovitost.

UPRVLJANJE IN ORGANIZIRANJE VELIKE KOLIČINE PODATKOV O IZDELKIH

Ena ključnih funkcij 3DEXPERIENCE Works upravljanja s podatki je sposobnost upravljanja in organiziranja velike količine podatkov o izdelkih, vključno z CAD modeli, risbami, dokumenti in drugimi vrstami podatkov. To omogoča ekipam za razvoj izdelkov enostaven dostop do podatkov o izdelkih in deljenje le-teh, kar odpravlja potrebo po več različnih lokacijah podatkov in zmanjšuje tveganje za izgubo podatkov ali napake pri različicah.

UPRVLJANJE Z ZAPLETENIMI DELOVNIMI TOKOVI IN ODOBRTVAMI

Druga velika prednost 3DEXPERIENCE Works upravljanja s podatki je njegova sposobnost upravljanja z zapletenimi delovnimi tokovi in odobritvami. Rešitev omogoča ekipam, da definirajo in avtomatizirajo proces razvoja izdelkov, zagotavlja, da se opravi zaključijo pravo-

časno in da so vsi udeleženci seznanjeni z napredkom projekta. To pomaga organizacijam izboljšati hitrost in učinkovitost procesa razvoja izdelkov, hkrati pa zmanjšuje tveganje za napake in zamude.

3DEXPERIENCE Works upravljanje s podatki je napredna in inovativna rešitev, ki ima potencial, da spremeni način, kako organizacije pristopajo k oblikovanju in razvoju izdelkov. S svojimi zmogljivimi funkcijami upravljanja podatkov, upravljanja delovnih tokov in sodelovanja ponuja organizacijam orodja, ki jih potrebujejo za optimizacijo procesa razvoja izdelkov in izboljšanje učinkovitosti procesa razvoja izdelkov.

Poleg tega je 3DEXPERIENCE Works upravljanje s podatki zasnovan v oblaku, kar pomeni, da lahko dostopamo in delimo podatke o izdelkih kjerkoli in kadarkoli, s komerkoli, ki ima potrebna dovoljenja. To omogoča brezhibno sodelovanje oddaljenim ekipam in izboljšuje celotno prilagodljivost procesa razvoja izdelkov. Za več informacij se obrnite na pooblaščenega prodajalca, podjetje SolidWorld iz Radomelj.

(P.R.)

SolidWorld
3D advanced solutions
SLOVENIJA

Solid World, d. o. o.

Rusjanova ulica 10, 1235 Radomlje
telefon: 01/422 49 04

spletna stran: www.solidworld.si
e-poštni naslov: info@solidworld.si

110001100110101010101011100101011001100001001100110100110
110001100110101010 100011001101010 1100011001101010
01010101010111001010110011 1100110100110

07. - 09.3.2023

GR, Ljubljana , Slovenija

ICM

INTRONIKA

Robotics

1100011001101010 1100011001101010 1100011001101010
110001100110101010101011100101011001100001001100110100110
10101011100101011001100001001100110100110
110001100110101010101011100101011001100001001100110100110

Bilaz d.o.o.

Ali že imate sistem za registracijo in evidenco delovnega časa?

VSAKA KADROVSKA EKIPA SE VSAKODNEVNO SPOADA S SPREMLJANJEM PRISOTNOSTI ZAPOSLENIH.

Od beleženja prisotnosti zaposlenih do izračuna delovnih in prostih dni za obračun plač – gre za neskončen in zamuden cikel zajemanja in obdelave podatkov, ki zahteva veliko sredstev. Z modernim načinom dela, ki postaja vse bolj prilagodljiv, a tudi vse bolj zapleten za spremljanje, je ročno evidentiranje podatkov glede delovnega časa poslovno zastarela metoda. Elektronski sistem za spremljanje prisotnosti lahko vašemu podjetju pomaga pri lažjemu sledenju, enostavnemu upravljanju s podatki in brezhibnem shranjevanju podatkov o prisotnosti vaših zaposlenih. Za bolj jasno razlago, zakaj potrebujete tovrsten sistem, bomo v nadaljevanju predstavili nekaj ključnih prednosti, ki jih boste pridobili z integracijo sistema za evidenco delovnega časa, kakršen je na primer sistem ePrisotnost, ki ga ponuja podjetje Bilaz d.o.o.

ZAKAJ JE POMEMBNO SPREMLJATI EVIDENCO PRISOTNOSTI ZAPOSLENIH?

S sistemom za registracijo in evidenco delovnega časa ePrisotnost.si lahko zaposleni preprosto evidentirajo svojo prisotnost s pomočjo kartice, unikatne kode ali s pametnim telefonom. Za lažjo uporabo je program v celoti v slovenskem jeziku.

Kadar zaposleni označi svojo prisotnost, se ti podatki samodejno zabeležijo v spremnem programskem sistemu. Če zaposleni nevede napačno označi svojo prisotnost, se lahko to naknadno popravi na enostaven način. Celoten postopek je avtomatiziran, s čimer odpravite potrebo po nepotrebnih dokumentaciji in zmanjšate možnost človeške napake.

Domneva, da sistemi za sledenje dopusta, izmen in rednega dela delujejo neodvisno drug od drugega, je napačna. Navedene funkcije so tesno povezane, njihovo ločeno upravljanje pa lahko vodi v razdrobljenost sistema in napačne podatke. S sistemom ePrisotnost.si boste lahko natančno vodili evidenco prisotnosti, bodisi za redno delo, službene opravke, malice in podobno. Na enem mestu boste lahko nadzorovali bolniške staleže zaposlenih, morebitna izobraževanja od doma, čakanje na delo in ostale odsot-

nosti. Tudi vodenje evidence po izmenah poteka povsem samodejno. Sistem ePrisotnost bo prepoznal, ali se je zaposleni evidentiral v ustrezno izmeno. V sistemu lahko kadar koli pregledate in izpišete vse evidence ter jih filtrirate po različnih kriterijih.

Netočni zapisi o prisotnosti vodijo v porabo nepotrebnih sredstev za korekcijo evidenc in v skrajnem primeru v izplačilo napačno evidentiranih nadur.

Sistem za registracijo delovnega časa to prepreči in hkrati omogoči izvoz vseh potrebnih podatkov za izračun plač. Na ta način boste sebi ter vaši kadrovske oziroma računovodske ekipe prihranili veliko časa.

Pomembna lastnost sistema za vodenje evidence prisotnosti je tudi njegova fleksibilnost. Program ePrisotnost.si lahko uporabljajo tudi podjetja s hibridnim načinom dela. Dovoljuje vam vodenje prisotnosti delavcev, ki delajo od doma ali na terenu. Z uvedbo sistema ePrisotnost bo zagotovljena popolna transparentnost med zaposlenimi in delodajalcem.

PRIJAVITE SE NA 30-DNEVNI BREZPLAČNI PREIZKUS SISTEMA EPRISOTNOST

Sistem za registracijo in evidenco delovnega časa ePrisotnost.si lahko reši vas in vašo kadrovske ekipo pred nešteti urami dela z evidencami delovnega časa zaposlenih in vam omogoči, da te ure porabite produktivneje.

Za brezplačen 30-dnevni preizkus sistema ePrisotnost obiščite spletno stran www.eprisotnost.si ali pa jim pišite na info@bilaz.si. (P.R.)

Bilaz

+ 386 5 333 19 00 | info@bilaz.si

Bilaz d. o. o.
Sedejeva ulica 8,
5000 Nova Gorica
www.bilaz.si

PANTHEON - Program za vodenje poslovanja

7 prednosti ERP programske opreme v oblaku

REŠITVE V OBLAKU PODJETJEM PRINAŠAJO VRSTO PREDNOSTI. ČE VANJE ŠE VEDNO DVOMITE, JE TU SEDEM KLJUČNIH PREDNOSTI PROGRAMSKE OPREME V OBLAKU, KI VAS BODO PREPRIČALE.

Oblak je najbolj priročna in stroškovno učinkovita tehnologija, ki spremlja in spreminja tako rekoč vse panoge.

Ko govorimo o računalniških rešitvah v oblaku, je pomembno omeniti dejstvo, da odpravljajo vnaprejšnje stroške in izzive, povezane z uvajanjem, vzdrževanjem in posodabljanjem lastne IT-infrastrukture. Vse se dogaja na oddaljenem strežniku, mi pa potrebujemo le internetno povezavo, s katero lahko do strežnika dostopamo kjerkoli in kadarkoli.

1. DOSTOP KJERKOLI IN KADARKOLI

Oblachne rešitve so kot nalašč za podjetja z več enotami na različnih lokacijah, saj prav povsod v realnem času omogočajo dostop do istega sistema. Tudi delo na daljavo postane s tem, ko lahko do oblaka dostopamo kjerkoli in kadarkoli, veliko lažje in bolj fleksibilno. Dostop do informacij in izvajanje administrativnih nalog postane kar naenkrat enostavnejša.

2. NIŽJI STROŠKI

Poslovite se od visokih stroškov namestitve in vzdrževanja strojne opreme in strežniškega okolja. Poslovne rešitve v oblaku, kakršne so PANTHEON Web Services, so običajno kratkoročno in dolgoročno stroškovno veliko učinkovitejše. Ne zahtevajo znatnih vnaprejšnjih naložb v strojno opremo, saj za stroške uvajanja, vzdrževanja in nadgradnje skrbi ponudnik. Z mesečnim najemom programske opreme je tudi načrtovanje proračuna podjetja lažje.

PANTHEON®
Poslovanje v oblaku

PANTHEON poslovanje v oblaku

Fleksibilnejše poslovanje z minimalnimi stroški in večjo varnostjo podatkov.

3. ENOSTAVNA RAZŠIRLJIVOST

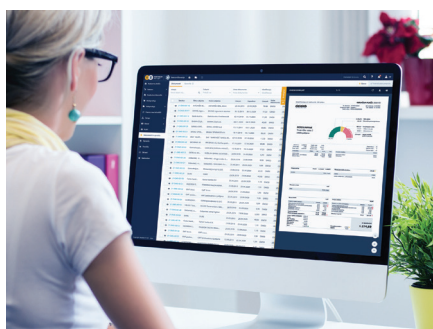
Programska oprema v oblaku omogoča enostavno razširljivost, hkrati pa nam sivih las ne povzroča skrb za prenovo infrastrukture, ki je pri tradicionalnem sistemu prej ali slej nujno potrebna. ERP v oblaku je idealen za ambiciozna podjetja, ki v prihodnosti načrtujejo širitev. Storitve, kot so PANTHEON Web Services, lahko poleg tega zagotavljajo informacijske vire iz različnih sistemov, tudi iz spletne trgovine.

4. SAMODEJNE POSODOBITVE

Na lokalnih strežnikih so posodobitve zapletene, zanje pa si je treba vzeti čas, kar vpliva na poslovanje. Oblachna programska oprema ima tudi tu prednost. Ponuja samodejne nadgradnje, zagotavlja nemoteno poslovanje ter je vedno v skladu z zakonodajo. Tako ima podjetje vedno dostop do najnovejših funkcionalnosti in nadgradenj brez motenj v poslovnih procesih.

5. KAJ PA VARNOSTNE KOPIJE?

Ko imamo opravka z velikimi količinami občutljivih podatkov, so varnostne kopije nujne. Če se lokalni sistem okvari, imamo lahko veliko resnih težav, ki povzročijo poslovno škodo. Poslovni program v oblaku je tudi v tem pogledu odlična rešitev. Varnostne kopije se namreč redno samodejno ustvarjajo in shranjujejo zunaj spletnega mesta, kar zmanjšuje tveganje za izgubo velikih količin podatkov.

6. VARNOST PODATKOV

Pogosto si napačno predstavljamo, da je prehod v oblak za varnost podatkov slabša rešitev od vsega, kar smo imeli v podjetju do zdaj. V resnici je programska oprema v oblaku bolj varna od lokalnih rešitev. Ponudniki programske opreme v oblaku prevzamejo odgovornost za upravljanje varnosti z uporabo vrste zmogljivih tehnologij, ki zagotavljajo skladnost s splošno sprejetimi varnostnimi standardi in zmanjšujejo tveganja. Datalab v sodelovanju z družbo Telekom Slovenije podatke hrani v podatkovnem centru, kjer je poskrbljeno za ustrezno varnost in tehnično brezhibno delovanje sistemov.

7. ENOSTAVNA INTEGRACIJA

Ker ima vsako poslovanje svoje zahteve, je občasno potrebno dodajanje točno določenih funkcionalnosti v sistem. Z rešitvami, kot so PANTHEON Web Services, je poslovanje mogoče neopazno povezati v eno rešitev. V Datalabu ponujajo integracijo z več vodilnimi svetovnimi ponudniki programske opreme, ki omogočajo povezave s spletnimi trgovinami, npr. Shopify, ali integracije z bankami, npr. prek Halcoma. Si želite izvedeti več o tem, kako bi vam prehod na poslovanje v oblaku lahko pomagal pri digitalnem preoblikovanju podjetja? Obiščite spletno stran www.datalab.si, pošljite e-pošto na prodaja@datalab.si ali pokličite na 01 252 89 50.

(PR.)

PANTHEON®
Poslovni informacijski sistem

Datalab SI d.o.o.
+386 (0)1 252 89 50
prodaja@datalab.si
www.datalab.si

Interaktivni zasloni StarBoard TE-QS1

Interaktivni zasloni, na katerih bo vsaka predstavitev pritegnila pozornost

KAKO V POSLU ENOSTAVNO IN UČINKOVITO DOSEČI KAR NAJVEČJI UČINEK? INTERAKTIVNI ZASLONI, OBČUTLJIVI NA DOTIK, OMOGOČAJO POPOLNOMA NOV POGLED NA DELO, SESTANKE IN ŠE VELIKO VEČ.

Pri interaktivnih zaslonih je najpomembnejše, da imajo pregleden in uporabniku prijazen vmesnik, ki je v veselje tako tistemu, ki zaslon upravlja, kot tudi slušateljem, pa naj bodo to poslovni partnerji, sodelavci ali študenti. Poleg tega mora biti slika, ki jo prikazujejo tovrstni zasloni, vedno jasno vidna, zasloni pa morajo zagotavljati tudi kar največ možnosti za povezavo z ostalimi napravami ter omogočati brezžično (in žično) povezavo na svetovni splet. Uporabniki danes zelo cenijo vgrajen kakovosten mikrofonski sistem, ki je dandanes že skoraj nepogrešljiv in vsaj en, še bolje pa dva zvočnika, ki premoreta dovolj moči za nemotene videokonference.

ULTRA TANKI IN ZMOGLJIVI

Tanki interaktivni zasloni StarBoard TE-QS1 ponujajo najnovejšo infrardečo tehnologijo na dotik z vsemi naštetimi funkcijami, ki jih pričakujete pri interaktivnih zaslonih in izpolnjujejo zahteve aktivnih predstavitev v poslovnih ali izobraževalnih okoljih.

Minimalistična zasnova z vsemi priključki, ki so ključnega pomena za povezljivost, vgrajena sprednja zvočnika (2 x 15 W) in IR tehnologija omogočajo preprosto in intuitivno uporabo interaktivnih zaslonov StarBoard TE-QS1. Zasloni ponujajo sliko visoke ločljivosti in so odlična platforma za podjetja, učilnice in kakršnakoli druga izobraževanja.

PRST ALI PISALO? IZBERITE SAMI

Zaslone poganja Android 11, tako da bo vmesnik večini uporabnikov že ob zagonu zaslona domač, povezljiv pa je tako z Windows in Mac OS napravami kot tudi s tistimi, na katerih je nameščen operacijski sistem Linux. Zasloni so opremljeni z interaktivno programsko opremo

StarBoard in SBS Note, StarClass Management pa je na voljo opcijsko. Preverjena tehnologija zaslonov na dotik omogoča izbiro med dotikom s prsti ali s pisalom. S prsti lahko pišete, rišete ali se preprosto pomikate po menijih.

VEDNO JASNA SLIKA IN ZVOK

Ultra tanki interaktivni zasloni StarBoard serije TE-QS1 so na voljo v treh različnih velikostih, in sicer 65 palcev (165,1 centimetra), 75 palcev (190,5 centimetra) in 86 palcev (218,4 centimetra). Odlikuje jih 178-stopinjski vidni kot, tako da bo slika od strani vedno jasno vidna, vam pa se bo zdelo tako, kot da bi vsebino na njem spremljali neposredno pred zaslonom.

K jasni sliki, na kateri boste opazili vsako podrobnost, pripomore tudi vrhunski zaslon ločljivosti 4K UHD, ki sliko prikazuje s 3840 x 2160 slikovnimi točkami.

Poleg dveh zvočnikov moči 15 W imajo vgrajen tudi mikrofonski sistem, ki omogoča kakovostne video-

konference, kjerkoli se nahajate, naj bo to v pisarni na sedežu podjetja ali na oddaljeni lokaciji.

POVEZLJIVOST, KI JI KAR NI KONCA

Če se dotaknemo priključkov in povezljivosti, boste težko kaj pogrešali, saj so zasloni opremljeni z res pestro paleto priključkov. Na svetovni splet se lahko povežete preko RJ-45 Ethernet kabla ali preko brezžične Wi-Fi povezave. Brezžična povezljivost z drugimi napravami v bližini je zagotovljena tudi preko povezave Bluetooth. Zasloni StarBoard serije TE-QS1 imajo na voljo vhod DisplayPort in kar tri vhode HDMI, štiri vhode USB 3.0 ter en vhod USB tipa C. Poleg tega imajo tudi izhodni priključek za slušalke in še bi lahko naštevali. Za več informacij se obrnite na podjetje **TEKSEL d.o.o.**, kjer si bodo strokovnjaki z veseljem vzeli čas in vam svetovali, kateri zaslon je najprimernejši za vaše potrebe. Več informacij o interaktivnih zaslonih StarBoard TE-QS1 najdete tudi na spletni strani www.teksel.si. (P.R.)

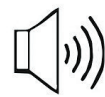
Android 11

Ultra Slim Design

Compatible with
Windows, Mac OS
and Linux

Built in 15w
Speakers

MONITORJI
NA DOTIK

TEHNIČNE
REŠITVE

INTERAKTIVNI
ZASLONI

ZASLONI
NA DOTIK

PROJEKTORJI

PLATNA

ZASLONI

MONITORJI

AVDIO
REŠITVE

DIGITALNO
OGLAŠEVANJE

MANAGEMENT
SIGNALA

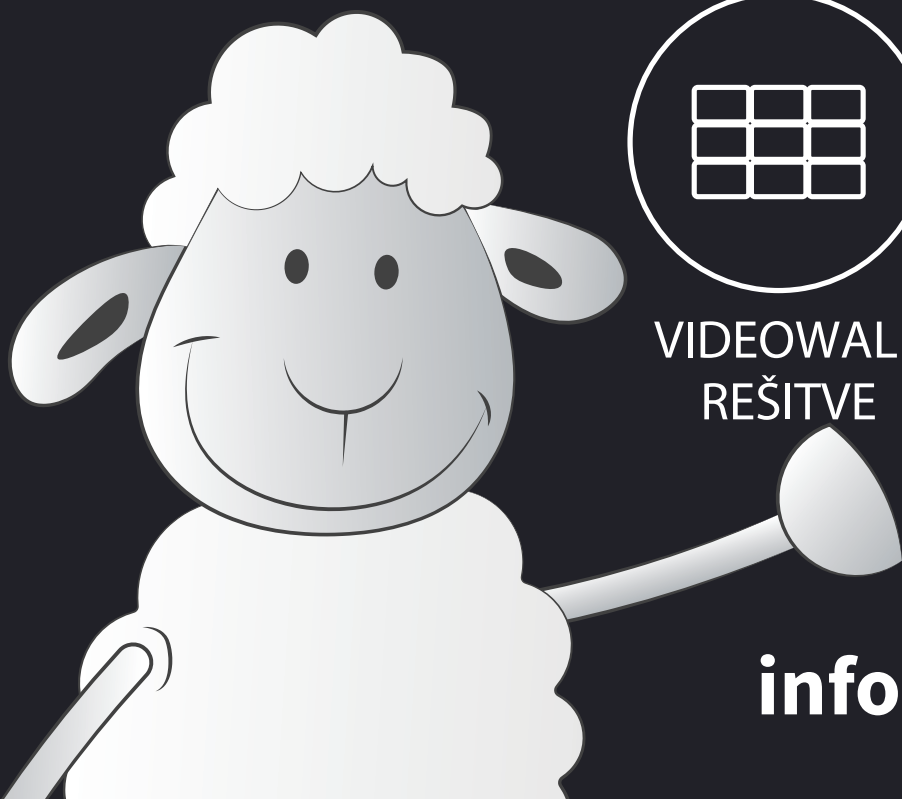
BREŽŽIČNE
REŠITVE

VIDEOWALL
REŠITVE

AV PROCESORJI IN
KONTROLERJI

www.teksel.si

info@teksel.si

Revolver d.o.o.

Spletne poslovne aplikacije po meri

V HITRO SPREMINJAJOČEM POSLOVNEM SVETU VSAKODNEVNO NALETIMO NA IZZIVE, KI JIH JE POTREBNO HITRO REŠITI.

Ti izzivi so praviloma zelo specifični, zaradi česar potrebujejo tudi zelo specifičen pristop k njihovu reševanju. Kadar obstoječe rešitve ne za-
doščajo vašim potrebam, takšen pristop po-
nujajo poslovne aplikacije po meri, ki vam prina-
šajo večjo fleksibilnost pri delu, hitrejše rezulta-
te, točno določen način delovanja, digitalizirajo
poslovni proces ter zagotavljajo neodvisnost od
zunanjih ponudnikov.

KDAJ SE ODLOČITI ZA POSLOVNO APLIKACIJO PO MERI?

Na Agenciji Revolver ponujajo rešitve po meri za vse vrste projektov. Poslovna aplikacija po meri je prava rešitev takrat, kadar obstoječe pro-
gramske rešitve ne omogočajo želenega načina
dela ali želenega rezultata, ter ko opazite, da
vedno več časa, energije in dela namenite po-
navljajočim opravilom, ki so za vas že povsem
rutinska ali pa se soočate s ponavljajočimi izzivi,
ki od vas vsakič znova terjajo veliko truda za nji-
hovo reševanje.

NE LE APLIKACIJE, TUDI NAMENSKI KONFIGURATORJI IN INTEGRACIJE

Na Agenciji Revolver izdelujejo tudi napredne
konfiguratorje ponudb in konfiguratorje pro-
duktov, ki omogočajo natančno definicijo vseh
postavk, ki jih potrebujete za hitro in učinkovito
obdelavo. Z naprednim konfiguratorjem boste
pospešili prodajo, optimizirali svoj prodajni pro-

ces ter zmanjšali število napak in usklajevanj pri
obdelavi podatkov. Konfiguratorje pogosto tudi
integrirajo z obstoječimi spletnimi stranmi,
spletnimi trgovinami, Microsoft Power BI, CRM
in računovodskimi sistemi.

ZAKAJ SODELOVATI Z AGENCIJO REVOLVER?

Vsaka poslovna aplikacija je po meri oblikovana
rešitev, ki naročnikom olajša vsakodnevna opra-
vila in specifične poslovne izzive. Izdelali so že
vrsto spletnih in namiznih aplikacij za različne
sektorje, ki so reševale zelo specifične izzive po-
djetij. Vsak sektor ima svoje posebnosti, ki jih
upoštevajo pri razvoju poslovne aplikacije. Na
Agenciji Revolver pred začetkom dela dodobra
preučijo vaše želje in potrebe, obstoječ sistem
(če ga imate) ter vaš način dela. Na podlagi teh
informacij za vas izdelajo poslovno aplikacijo
po meri.

NAROČNIKI JIM ZAUPAJO

Naročniki jim zaupajo, ker z njimi sodelujejo sko-
zi celoten postopek razvoja aplikacije, so visoko
fleksibilni, po željah naročnika v aplikacijo doda-
jo nove prilagojene funkcije ter na podlagi vse-
ga tega izdelajo rešitev po meri, ki ustreza zahte-
vam naročnika.

Njihove aplikacije obsegajo vse od enostavnih
aplikacij za manjša podjetja pa do naprednih
aplikacij, ki jih uporabljajo naročniki tako v jav-
nem kot tudi zasebnem sektorju.

Nekaj primerov: interni izpitni sistem za zapo-
slene, s katerim se preverja ustrezna usposoblje-
nost zaposlenih s področja varstva pri delu in
požarne varnosti, B2B spletna aplikacija za
upravljanje s promocijskimi ponudbami na regi-
onalnih trgih znotraj evropskega prostora, sple-
tna aplikacija za ustvarjanje personaliziranih
pravnih dokumentov, ki jih je mogoče prenesti,
natisniti in podpisati ...

SPLETNE STRANI IN SPLETNE TRGOVINE PO MERI

Na Agenciji Revolver vam v bogati ponudbi di-
gitalnih storitev nudijo tudi storitvi izdelave
spletnih strani ali spletnih trgovin po meri. Z več
kot 15-letnimi izkušnjami in predanostjo delu se
spretno spoprimejo z vsakim izzivom. Skupaj z
njimi boste digitalizirali svoje poslovanje, izbolj-
šali svojo prepoznavnost in prodajo na spletu.
Njihova celostna storitev vključuje vse potrebne
storitve na enem mestu: od načrtovanja, obliko-
vanja grafične predloge, izvedbe programiranja,
SEO optimizacije, končne objave ter rednega
vzdrževanja. Za še večji spletni učinek vam nu-
dijo tudi podporne marketinške dejavnosti (di-
gitalni marketing, mailing, google oglaševanje,
upravljanje in oglaševanje na družbenih omrež-
jih), s katerimi boste iz svoje nove spletne strani
ali trgovine potegnili največ.

Več podrobnosti o njihovih preteklih projektih/
referencah pa si lahko ogledate na spletni strani
www.revolver.si/reference. (P.R.)

Acord-92

Tehnologija je popolnoma spremenila poslovne prostore in učilnice

PREDAVALNICE, UČILNICE IN KONFERENČNE SOBE SO V ZADNJIH NEKAJ LETIH DOBILE POVSEM DRUGAČNO PODOBO, KOT SO JO IMELE ŠE PRED DESETLETJEM. SKUPNI IMENOVALEC TEH SPREMOMB JE TEHNOLOGIJA.

Tehnološke rešitve zaradi vseh prednosti, ki jih nudijo pri izobraževanju in v poslu, počasi osvajajo tudi tiste najbolj skeptične uporabnike. Ko enkrat preizkusimo velike zaslone, občutljive na dotik in odkrijemo možnosti modernih projektorjev ter videokonferenčnih sistemov, si preprosto ne moremo več predstavljati, kako smo živeli brez njih.

Kar je pri sodobni učilnici najpomembnejše izpostaviti, so prav olajšana komunikacija, sodobni interaktivni monitorji, ki jo dopolnjujejo in podobne rešitve.

Če omenimo nekaj imen, ki briljirajo na tem področju, zagotovo ne moremo mimo velikih igralcev, kot so Viewsonic, Iiyama, Logitech, Yealink in Sharp/NEC. Podjetje Acord-92 je dobavitelj vseh omenjenih znamk in nudi celovito ponudbo in storitev z možnostjo montaže in servisa izdelkov ter celo izobraževanja zanje.

Snovalci modernih tehnoloških rešitev se sicer trudijo, da poskrbijo za enostavno namestitve ter uporabniško dovršene in prijazne uporabniške vmesnike, a tudi ti se med seboj razlikujejo. Prav tako so nekateri ljudje za novosti bolj dovzetni, drugi manj. Zato pri Acord-92 poskrbijo, da pred rešitvami, ki vam bodo olajšale delo, ne bežite, temveč vas izobrazijo, da vam bodo v veselje.

INTERAKTIVNI ZASLONI NA DOTIK IN PROJEKTORJI

Interaktivni zasloni podjetja Viewsonic ločljivo-sti 4K in občutljivi na dotik ponujajo neverjetno digitalno izkušnjo. So kot nalašč za moderne poslovne prostore in učilnice. Kakovostni zasloni s sliko, ostro kakor britev, ki so občutljivi na dotik, nudijo podporo za dve pisali hkrati, imajo možnost deljenja zaslona na več delov, vgrajene kakovostne zvočnike, možnost deljenja vsebine in imajo intuitivni uporabniški vmesnik so kombinacija, ki vas bo navduševala še dolgo po nakupu. Podjetje Viewsonic se lahko pohvali tudi s kakovostnimi projektorji in monitorji.

Potem je tu podjetje Iiyama, ki je danes eden večjih proizvajalcev računalniških monitorjev, prav tako pa so znani kot odlični proizvajalci zaslonov na dotik, ki je uspešen prav zaradi dolgotrajnega razvoja visoko kakovostnih izdelkov,

ki jih ponujajo po dostopni ceni. Ko beseda nanesa na razmerje med kakovostjo in ceno, Iiyama ponosno stopi v ospredje.

VIDEOKONFERENCA? NI PROBLEMA

Če želite opremiti sobo za videokonference, je Iiyama odličen partner, saj poleg zaslonov nudi odlične mikrofone in vrsto kamer, pa tudi sisteme za konference vse v enem (All-in-one conference bar). Naj gre za kamero na računalniškem zaslonu, panoramsko kamero za celoten prostor ali inteligen sistem, ki zaznava obraze, samodejno približa in oddalji govornika in še več – tehnologija podjetja Iiyama lahko zagotovi tako rekoč vse, da se vi lahko posvetite poslu.

Yealink je še ena znamka, ki lahko videokonferenčno sobo ali predavalnico opremiti z vsem, kar vam srce poželi. Od vrhunskih interaktivnih zaslonov, kamer, celo namiznih telefonov in slušalk ter celotnih videokonferenčnih sistemov. Umetnost sodobnega komuniciranja so izpilili do potankosti. Nudijo tudi rešitve, posebej prilagojene za priljubljene Microsoft Teamse in Zoom.

ŠE EN VELIKAN – LOGITECH

Če se slučajno najde kdo, ki mu do zdaj omenjena podjetja niso znana, pa vsi poznamo Logitech. Velikan računalniške periferije slovi po kakovostnih izdelkih, s katerimi preprosto ne more-

mo zgrešiti. Skoraj vsakdo je imel ali ima doma ali na delovnem mestu kakšen »kos« njihove opreme. Logitech računalniške miške in tipkovnice ter kakovostne spletne kamere so nepogrešljiva oprema. Od spletnih kamer do namenskih kamer ter naprednih sistemov za videokonference, daljinskih upravljalnikov, slušalk, mikrofонов ... Logitech poskrbi za vse.

E-pisarne, delo na daljavo, študij na daljavo in videokonference so izrazi, ki so jih mnogi že poznali, za ostale pa bo to v prihodnosti neizogibno, zato se digitalizacije lotite že danes. Več najdete na www.acord-92.si. (P.R.)

Acord-92 d.o.o.,
 Stegne 13, 1000 Ljubljana
 Tel.: +386 (0)1 583 72 30
brezplačna tel. št.: 080 26 29
e-pošta: info@acord-92.si
www.acord-92.si

INŠTITUT ZA NEODVISNOST

Aktivno ali pasivno investiranje?

VEČNA DILEMA – BITI PRI INVESTICIJAH
AKTIVEN ALI PASIVEN VLAGATELJ?

KAJ JE BOLJE ZA POVPREČNEGA VLAGATELJA?

Če ste bili kadarkoli udeleženi v pogovoru o tem, kaj je bolje ali aktivno investirati z veliko vmesnimi posegi in časa ter znanja ali biti raje pasiven investor dolgoročno, ki samo tu in tam poseže v svoje investicije, potem zagotovo veste, da je dilema velika.

Pasivno investiranje je med večino povprečnih investorjev veliko bolj priljubljeno, med upravljalci premoženja pa je seveda ravno obratno, ti stavijo izključno na aktivno investiranje in upravljanje premoženja.

Aktivno investiranje mora tako nujno opravljati nekdo, ki se s tem profesionalno ukvarja, saj zahteva veliko časa, analiz, znanja in hitrega sprejemanja odločitev. Ravno obratno – pasivno vlaganje – zahteva veliko manj časa, tudi manj nakupov in prodaj in večjo razpršitev (pasivni vlagatelji recimo raje izbirajo vlaganje v sklade kot pa direktno v posamezne delnice).

Dejstvo je, da sta lahko oba načina investiranja zelo koristna, če seveda opravljate oboje s primernim znanjem. A statistika vseeno pravi, da so pasivne naložbe v zadnjih letih pridobile več kapitala kot aktivna upravljanja s sredstvi, prav tako so v določenih obdobjih na trgu pasivni vlagatelji lahko naredili celo višji donos kot tisti, ki so imeli aktivno upravljan portfelj.

V zadnjih nekaj desetletjih beležimo trend pasivnega investiranja z vlaganjem v tako imenovane ETF sklade, ki sledijo določenim indeksom, surovinam ali drugim oblikam investicij. Vlagatelji tako raje pobirajo "povprečne" donose, kot da bi skušali z individualno izbiro delnic premagati indeks. Kaj je torej bolje?

AKTIVNO INVESTIRANJE – PREDNOSTI IN SLABOSTI?

Aktivno investiranje oziroma vlaganje denarja potrebuje profesionalnega upravljalca sredstev, ki upravlja s portfeljem. Glavni cilj upravljalca je, da poskuša preseči povprečne donose na borzi (da preseže indeks, ki mu je hkrati tudi "benchmark") in v celoti izkoristiti kratkoročna nihanja in večje premike na trgih v eno ali drugo smer.

Prednosti aktivnega investiranja:

- Priložnost za večje donose od povprečja
- Fleksibilnost pri izbiri naložb
- Manjše izgube ob nenadnih padcih

Slabosti aktivnega investiranja:

- Uspešnost je odvisna od ene osebe

- Višji stroški
- Uspeh odvisen od upravitelja
- Aktivno upravljanje zahteva veliko časa

PASIVNO INVESTIRANJE – PREDNOSTI IN SLABOSTI!

Če tudi vi sodite med bolj pasivne vlagatelje, potem je velika verjetnost, da vlagate bolj dolgoročno. Za pasivno vlaganje je značilno, da se omejujejo nakupi in prodaje – se izvajajo redkeje kot pri aktivnem upravljanju – kar seveda pomeni, da je omenjen način stroškovno zagotovo bolj učinkovit način vlaganja.

Glavna strategija pasivnih investorjev je tako imenovani "buy and hold", torej kupi in dolgoročno drži.

Praktični primeri pasivnega investiranja so **investicije v vzajemne ali ETF sklade** (indeksne sklade), ki sledijo nekemu določenemu indeksu – recimo za primer delniški indeks S&P 500. Namreč, ko se zamenja sestava podjetij v samem indeksu, vlagatelju ni potrebnih nič reagirati z nakupi in prodajami, vseeno pa vlagatelj participira pri spremembah.

Prednosti pasivnega investiranja:

- Transparentnost – vsi skladi in indeksi imajo javno objavljene podatke
- Donosi, ki sledijo indeksu
- Do 10-krat nižji stroški v primerjavi z aktivnim upravljanjem
- Hiter in enostaven dostop
- Ni tveganja ključnega človeka – za vodenje pasivnih skladov vedno skrbi večja ekipa
- Minimalna investicija časa

Slabosti pasivnega investiranja:

- Ne vplivate na izbor naložb
- Brez aktivne asistencije
- Zamudite priložnost, da bi naredili višji donos, kot ga v povprečju zmore trg ali indeksi.

PASIVNO IN AKTIVNO VLAGANJE V SREDIŠČU WEBINARJA FB LIVE

7. februarja sta za okroglo mizo sedla finančna strokovnjaka Špela Dugar in Matjaž Štamulak in finančno javnost podučila o prednostih in slabostih obeh vrst investiranja. Vsi, tudi zamudniki, ste vabljeni, da si ogledate posnetek webinarja in izluščite najbolj koristne nasvete za vašo finančno zgodbo.

KAJ JE TOREJ BOLJE ZA POVPREČNEGA VLAGATELJA?

Kot lahko vidimo, imata tako aktivno kot tudi pasivno investiranje svoje **prednosti in slabosti**. Glede na trenutno okolje investiranja – tako monetarno kot geopolitično – je vsekakor najbolje ubrati hibridni pristop, da torej iz obeh načinov investiranja vzamete najboljše. Praktično to pomeni, da imate sredstva razdeljena (nekaj v aktivnem upravljanju in del investirano pasivno) ali pa da na svojem pasivnem računu reagirate aktivno, takrat, ko je to potrebno. V vsakem primeru bo kombinacija obeh načinov najboljša zagotovilo za **dobre donose v prihodnosti**.

FINANČNI PORTAL – VOZLIŠČE DOBRIH NASVETOV IN POMOČI

Na začetku nove finančne poti niste sami. Bralci Računalniških novic imate na voljo brezplačni 14-dnevni dostop do Finančnega portala, kjer vam bodo finančni strokovnjaki svetovali glede osnovnih pravil investiranja, zakonitosti trgov in aktualnih trendov. Iz prve roke boste dobili poglobljen pregled dogajanja na finančnih in kripto trgih, svoja vprašanja in ideje pa boste strokovnjakom lahko posredovali kar v živo.

Več podrobnosti na

<https://neodvisnost.si/financni-portal-registracija/>
Avtor: Matjaž Štamulak, neodvisni finančni svetovalec, neodvisnost.si (P.R.)

4.500.000

prepeljanih potnikov mesečno

250.000

unikatnih posameznikov mesečno

23.000

MIN predvajanj dnevno

690.000

MIN predvajanj mesečno

90 %

opaznost medija

DIGITALNO SPOROČANJE

ZASLON
Media Bus d.o.o.
Breznikova cesta 7A
1230 Domžale

info@zaslon.si
01/ 724 57 65

Največja mreža digitalnih zaslonov v Sloveniji!

460 ZASLONOV:

380

70

10

Ljubljana

Maribor

Celje

180 AVTOBUSOV:

135

35

10

Big Bang d.o.o. prodira na trg z izboljšanimi poslovnimi rešitvami **V digitalizacijo s pomočjo javnih razpisov**

V LANSKEM LETU JE BIL PRVIČ RAZPISAN RAZPIS ZA DIGITALNO PREOBRAZBO GOSPODARSTVA, KI JE BIL NAMENJEN VELIKIM PODJETJEM, KI SE SKUPAJ Z MANJŠIMI PODJETJI ZDRUŽUJEJO V KONZORCIJE.

Namen razpisa je z dodeljevanjem spodbud gospodarstvu spodbujati k celoviti digitalni preobrazbi podjetij, s čimer se bo vplivalo na dvig in rast produktivnosti, optimizacijo in znižanje proizvodnih stroškov in stroškov izvajanja storitev ter poslovanja. Hkrati to vpliva na večjo konkurenčnost in bolj odprt trg ter za konzorcijske partnerje odpira večje možnosti komercializacije inovativnih rešitev. Cilj javnega razpisa je bilo spodbuditi vsaj 20 konzorcijev k izvedbi celovite digitalne preobrazbe podjetij ali digitalne preobrazbe njihovih posameznih poslovnih funkcij, s čimer bo dosežena večja odpornost podjetij in zmanjševanje negativnih učinkov krize, povečevanje ekonomske učinkovitosti ter krepitev socialne in teritorialne kohezije. Pomemben kriterij pri izboru je bil tudi vpliv projektov na trajnostni razvoj. Na razpisu, s katerim je na voljo 44 milijonov evrov sredstev, je bilo uspešnih 23 konzorcijev. Eden izmed njih, ki ga v nadaljevanju podrobneje opisujemo, je konzorcij Big Banga in partnerskih podjetij Solviks, RCL Int, Telprom, Optiweb, Result in Avtera. Za projekt BIGBANG = Orchestrate.Digitalize.Transform je konzorcij pridobil

1,9 milijona evrov evropskih sredstev v okviru slovenskega Načrta za okrevanje in odpornost, ki ga financira Mehanizem za okrevanje in odpornost. Skupna vrednost projekta znaša 3,9 milijona evrov. Zaradi zapletenega postopka prijave in kompleksnosti poročanja stroškov konzorcija se je Big Bang povezal z družbo Eudace d.o.o., ki bo v vseh korakih izvedbe poskrbela za poročanje in terminsko ter finančno ustreznost prijavljenega projekta.

S projektom v Big Bangu in konzorcijskih partnerjih sledijo pomembnejšim trendom digitalne družbe in ekonomije, predvsem pa stopajo na naslednjo stopnjo zagotavljanja vrhunske izkušnje kupca, ki bo s pomočjo konvergenca digitalnih tehnologij povsem personalizirana in enotna ne glede na to, ali bo kupec na svoji nakupni poti menjal virtualne in fizične kanale.

DIGITALNE INICIATIVE BIG BANGA

S projektom v Big Bangu s konzorcijskimi partnerji začnejo drugo fazo digitalizacije podjetja, ki so jo začeli v letu 2019. Ta faza pomeni pravo digitalno transformacijo v smislu uvajanja

novih poslovnih modelov, novih storitev in bistveno izboljšane uporabniške izkušnje na temelju naprednih digitalnih tehnologij in njihove konvergenčne uporabe. Digitalna preobrazba bo izvedena preko več digitalnih iniciativ oziroma rešitev, razdeljenih v tri vsebinske sklope, ki sledijo nakupnemu ciklu kupcev: izbiri izdelkov in storitev, nakupu ter izvedbi in poprodajnim storitvam. Ta je del poslovne strategije Big Banga, ki postavlja kupca v središče.

Skupno bo konzorcij izdelal devet digitalnih iniciativ oziroma rešitev, pri čemer so najpomembnejše in najzahtevnejše iniciative tri, in sicer spletna tržnica, prodajni asistent in optimizirana logistika. Vse iniciative temeljijo še na infrastrukturnem projektu zagotavljanja kibernetske varnosti in zanesljivosti izvajanja storitev.

SPLETNA TRŽNICA ZA NAKUPE PRIHODNOSTI

Spletna tržnica je razširitev spletne trgovine na način, da lahko na spletni trgovini prodajajo tudi drugi prodajalci. S tem je spletna tržnica platforma za bistveno večji obseg poslovanja, pri čemer uvaja tudi nov poslovni model, saj

drugi prodajalci na tržnici operaterju tržnice plačujejo provizijo od lastnega prometa. Spletne tržnice so trend v digitalno najbolj razvitih državah, rast prodaje na spletnih tržnicah pa že več let bistveno presega rast prodaje na »običajnih« spletnih trgovinah. Spletna tržnica je v Big Bangovi spletni prodajalni že zaživela. Poleg domačih prodajalcev so sedaj v Big Bangu začeli v spletno tržnico dodajati tudi tuje prodajalce, s čimer se bo bistveno povečala izbira na Big Bangovi spletni strani.

MED DIGITALNIM IN FIZIČNIM NAKUPOM NE BO RAZLIKE

Če je spletna tržnica prodajni obraz Big Banga za kupce na spletu, je prodajni asistent obraz za prodajalce znotraj Big Banga. Tako spletna prodajalna kot prodajni asistent sta namreč dela enotne prodajne platforme, s katero želijo v Big Bangu odpraviti mejo med fizično in digitalno prodajo. Večina trgovin, ki ima poleg fizičnih prodajalnih tudi spletno prodajalno, ima namreč

ta dva prodajna kanala povsem ločena – tako organizacijsko kot informacijsko in procesno. V Big Bangu pa z digitalno transformacijo spremenijo organizacijo in procese na način, da med nakupom v digitalnem ali v fizičnem svetu ne bo razlik. Ena od lastnosti enotne prodajne platforme je na primer enotna košarica, ki si jo lahko izmenjujeta kupec in prodajalec. Prodajalec lahko preko QR kode v prodajalni ali prek SMS sporočila pošlje košarico, ki se kupcu odpre v spletni trgovini. Tudi če kupec zaključi nakup na spletni strani, se ohrani informacija o tem, kdo je kupcu svetoval, da se ga lahko nagradi. Ali drug primer

– če kupec kupi v trgovini izdelek, ki ga bo prejel pozneje z dostavo na dom, se mu na računu na blagajni izpiše QR koda za sledenje naročila – enako kot pri spletnih naročilih.

OPTIMIZIRANA LOGISTIKA ZA POSEL 21. STOLETJA

Zadnja od treh najpomembnejših digitalnih iniciativ konzorcija pa je optimizirana logistika. Odlična logistika je temelj dobre uporabniške izkušnje tako pri spletnih nakupih kot tudi pri nakupih v fizičnih poslovalnicah. Big Bang se je pri logistiki do sedaj naslanjal predvsem na obstoječe decentralizirane procese naročanja in oskrbe poslovalnic. Z digitalno preobrazbo želi to spremeniti. Digitalna rešitev vključuje skupek modulov in sklopov aktivnosti, med drugim optimizacijo procesa nabave, centralizacijo dopolnjevanja zalog, optimizacijo in avtomatizacijo naročanja ter uvedbo novega sistema za skladiščno poslovanje.

(P.R.)

Avtor: Robert Sraka

KAKO V DIGITALIZACIJO

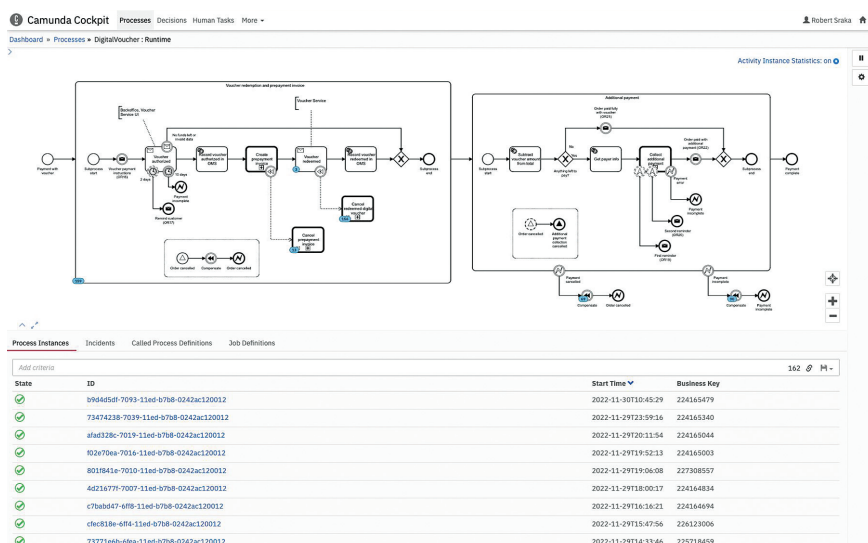
Večja podjetja imajo informacijske sisteme, ki so se lahko razvijali več desetletij. Zaradi njihove velikosti in pogosto tudi tehnološke starosti je te sisteme težko nadgrajevati, razvoj je počasen, pogosto pa ga spremljajo težave ob uvajanju sprememb. Pojavljajo se napake, ki jih prej ni bilo, vse skupaj pa veliko stane. Če se prepoznamo v tem, smo ujetnik podedovane-ga sistema.

V Big Bangu so v prvi fazi digitalne transformacije iz monolitne arhitekture prešli na mikroservisno arhitekturo, pri tem pa v kar največji meri upoštevali koncepte domensko vodene-

ga načrtovanja. To pomeni, da arhitekturo sestavlja večje število modulov, pri čemer so moduli določeni tako, da vsak modul pokriva posamezno domeno in je praktično neodvisen od ostalih modulov. Vsak od teh modulov je tehnološko neodvisen: večinoma so implementirani kot skupek vsebnikov (kontejnerjev), ki imajo lastno zbirko podatkov in z drugimi moduli komunicirajo asinhrono. Nekateri moduli uporabljajo tudi vzorec CQRS (command Query responsibility segregation), kar pomeni, da uporabljajo različne načine za shranjevanje podatkov (npr. v relacijski bazi) kot za branje

podatkov (npr. v elasticsearchu, ki je obratno indeksirana objektna baza). Moduli praviloma med seboj komunicirajo asinhrono na način, da posamezen modul spremembe, ki so se zgodile v modulu, zapisuje kot serijo dogodkov, ki jih lahko drugi moduli poslušajo (vzorec event sourcing). Kot tehnologijo za »prenos« dogodkov v Big Bangu uporabljajo Kafka. Modul, ki je producent dogodkov, te zapisuje v Kafka topic, konzumenti pa so moduli, ki te podatke berejo iz Kafke. Ker so vsi dogodki zapisani v Kafki, to omogoča enostavno migracijo ali ponovno »predvajanje« dogodkov.

Za orkestracijo izvajanja procesov med moduli v Big Bangu uporabljajo orkestracijsko platformo Camunda. Vse soodvisnosti med servisi so rešene znotraj orkestracijske platforme, kar omogoča popoln nadzor nad procesi, hkrati pa so ti povsem transparentno dokumentirani in jih je zelo preprosto vzdrževati in spreminjati. Camunda podpira tudi verzioniranje procesov. Brez vpeljene orkestracijske platforme bi se morali moduli zavedati eden drugega. Če na primer en modul sinhrono kliče naslednjega, ta pa ni dosegljiv, mora prvi modul pri sebi implementirati ustrezno logiko – npr. zapisati zahtevo v bazo, poskusiti s ponovnim klicem čez nekaj časa, v primeru več zaporednih neuspešnih poskusov eskalirati dogodek. S tem pa bi se izgubile vse prednosti, ki jo prinašajo neodvisni samostojni moduli, saj bi zopet postali tesno sklopljeni.

Primer orkestracije procesa v Camundi

Kaj so Android zaganjalniki? Kateri so najboljši?

KAJ SPLOH SO ANDROID ZAGANJALNIKI? VSI JIH UPORABLJAMO, SAJ SO POTREBNI ZA DELOVANJE TELEFONA. PREMALO UPORABNIKOV PA SE ZAVEDA, DA SO PRIVZETI ZAGANJALNIKI OMEJENI V PRIMERJAVI Z NAJBOLJŠIMI.

Samsung telefoni imajo One UI Home, Xiaomi telefoni MIUI ali POCO, Huawei telefoni Huawei Home in tako naprej. Vsak proizvajalec svoj operacijski sistem začne z zaganjalniki, ki skrbijo za funkcionalnost, kretanje, pripomočke (angl. widgets) in še več. Čeprav se privzeti zaganjalniki z vsako novo izdajo izboljšujejo, so vseeno manj bogati s funkcijami kot zaganjalniki tretjih ponudnikov.

Tukaj se izkaže odprta narava operacijskega sistema Android. Kar si Android uporabnik zaželi, to lahko tudi stori (v večji meri). Do sedaj še nismo naleteli na scenarij, pri katerem nismo mogli ukazati Androidu, da se podredi našim željam. Vedno se najde vsaj ena, v večini primerov pa občutno več rešitev, čemur se lahko zahvalimo strastni Android skupnosti – tako profesio-

nalnim kot tudi amaterskim razvijalcem. Tudi najboljši Android zaganjalniki so plod nekaterih amaterskih razvijalcev, ki so projekt začeli iz čiste strasti do možnosti personalizacije pametnega telefona. In ne, za nivo personalizacije, ki jo ponujajo Android zaganjalniki, ne potrebujete sistema dostopa do telefona. Preprosto povedano: ni treba »rootati« telefona, odkleniti »bootloader« ali pa v celoti zamenjati strojno programsko opremo za ROM po meri (LineageOS, Havoc OS, Paranoid Android ...). Vsa orodja, ki jih potrebujete za spremembo zaganjalnika, so že vdelana v skoraj vsak telefon. Izjema so nekatere neevropske različice telefonov in telefoni iPhone, pri katerih je tovrstna personalizacija nemogoča, razen če ste pripravljeni odkleniti (angl. jailbreak) telefon. Pred uporabo boste

morali spremeniti privzeti zaganjalnik (v nastavitvah) in pa odobriti nekaj dovoljenj.

Torej, če ste naveličani osnovnega izgleda in si želite personalizirati telefon po svojem okusu, potem nadaljujte z branjem. Podrobneje vam bomo predstavili Android zaganjalnike, ki so po našem mnenju najboljši.

NOVA LAUNCHER

Začeli bomo z nekoč najbolj priljubljenim Android zaganjalnikom, ki je bil prva izbira številnih entuziastov na forumih mobilne telefonije. Govorimo v pretekliku, ker je razvijalec z zgolj eno potezo izgubil zaupanje večjega dela aktivnih uporabnikov, ki so mu zvesto sledili od samega začetka. Kaj se je zgodilo? Zaganjalnik je prodal oglaševalskemu podjetju Branch in takoj so se razumljivo

MEDIA TV
Kapucinski trg 8, p.p. 114
Škofja Loka
E-mail: info@media-tv.si

SPONKA TV
www.sponka.tv
E-mail: info@sponka.tv

TV AS Murska Sobota
Gregorčičeva ul. 6, 9000 Murska Sobota
p.p. 203, T.: 02/ 521 30 32
tv.as@siol.net, www.tv-as.net

NET TV
Ob blažovici 115, Limbuš
info@xtension.si
T.: 02/252 68 07

TV ŠIŠKA
Kebetova 1, Ljubljana
tvsiska@kabelnet.si
T.: 01/505 30 53

**Vaš najljubši kanal
vam bo zaupal
vsebino**

naslednje številke...

TELEVIZIJA ETV
Loka pri Zagorju 22, 1412 Kisovec
GSM: 041-779-390
televizija@etv-hd.si, www.etv-hd.si

TELEVIZIJA VAŠ KANAL
TELEVIZIJA NOVO MESTO d.o.o.
Podbevškova 12, Novo mesto
T.: 07/39 30 860, www.vaskanal.com

VTV - VAŠA TELEVIIZIJA
Žarova 10, Velenje
tel.: 03/ 898 60 00, fax: 03/ 898 60 20
vstvstudio@siol.net, www.vstvstudio.com

TELEVIZIJA MEDVODE
Cesta kom. Staneta 12,
1215 Medvode
T.: 01/361 95 80, F.: 01/361 95 84

NOVA GORICA
Gregorčičeva 13, Dornberk
T.: 05/335 15 90, F.: 05/335 15 94
info@vitel.si, www.vitel.si

GORENJSKA TELEVIIZIJA
P.P. 181, Oldhamska cesta 1A
4000 Kranj
T.: 04/ 233 11 55
info@tele-tv.si, www.tele-tv.si

INFOJOTA
Informacijski kanal Ajdovščina
infojota@email.si
gsm: 040 889 744

televizija

infojota

vo pojavili pomisleki o zasebnosti podatkov. Za nekatere je bila to kaplja čez rob in so se odločili za enega izmed številnih drugih zaganjalnikov. Zakaj potem sploh omenjamo zaganjalnik Nova, če ima težave z zaupanjem glede zbiranja osebnih podatkov? Dejstvo je, da gre za odličnega zaganjalnika, ki je močno prilagodljiv, saj omogoča spreminjanje skoraj vsega na namizju, v predalu aplikacij, pa tudi pripomočke, ozadja in podobno. Obenem pa Nova Launcher ni požrešen s strojnimi viri, kar pomeni, da zaradi njegovega delovanja tudi pri starejših telefonih ne boste občutili počasnitve sistema. Hkrati je delovanje zelo gladko, z ničelnimi zakasnitvami in brezhibnimi prehodi. Kaj pa zasebnost podatkov? Legitimni pomislek. Vendar, če se vprašamo, kakšna je razlika med Microsoftom, Googlom in podjetjem Branch? Vsa ta podjetja zbirajo naše podatke in temu se ne moremo ogniti, če želimo uporabljati njihove storitve. Skratka, če ste povezani na splet, so vaši podatki, vzorci iskanj, preference ... na voljo vsakemu, ki je sposoben najti te podatke ali za njih plačati.

Za Nova Launcher za zdaj obstaja rešitev, s katero se ognete zbiranju podatkov. Namestite starejšo različico zaganjalnika (7.0.57 ali starejšo), aplikaciji blokirajte dostop do interneta in izklopite samodejne posodobitve. To je samo začasna rešitev, kajti razvijalec se lahko kadarkoli odloči in za nadaljnjo uporabo integrira prisilno posodobitev.

TOTAL LAUNCHER

Kar znajo drugi, zna sčasoma tudi Total Launcher. Če imate čas, voljo in nekaj iznajdljivosti, lahko Total Launcher opremite s skoraj vsemi dobrotami, ki jih premorejo drugi Android zaganjalniki. Krivulja učenja je občutno bolj strma kot pri drugih, vendar je izkupiček toliko večji. Na prvem mestu bi Total Launcher priporočali »power-userjem«, ki so se pripravljani poigravati z aplikacijo. Uporabnikom, ki želijo z le nekaj kliki spremeniti izbrani element, pa bi vseeno priporočali ostale zaganjalnike na seznamu.

Po množični selitvi Nova Launcher uporabnikov je bil eden izmed novih domov prav Total Launcher. Njihov slogan je: »Karkoli želite, lahko prilagodite«. Spremenite lahko velikost, obliko, postavitev ikon, na voljo je kar nekaj personaliziranih krenjenj/gest za hitrejšo uporabo in krmiljenje, nudi pa tudi podporo za zložitve telefonov. Nadgradite ga lahko z dodatki, nekatere bolj napredne funkcije pa so na voljo samo v Premium različici. Kot primer: ustvarite lahko predalnik za občutljivejše aplikacije (banka) in dokumente, do katerega lahko uporabnik dostopa le s posebno kretnjo.

SQUARE HOME

Square Home je še en zaganjalnik, ki je plod razvijalca, ki stoji za zaganjalnikom Total Launcher. Razlika med njima je kot dan in noč. Square Home

spremeni zaslon vašega telefon v prikaz, ki je skorajda identičen Windows telefonom preteklosti (se jih še spomnite?). Glavne značilnosti zaganjalnika Square Home so: navpično in vodoravno drsenje, čudoviti učinki, pametni predal za aplikacije, veliko možnosti za različna prilagajanja namizja, aplikacij, ozadja ...

LYNX LAUNCHER

Lynx Launcher je relativno mlad zaganjalnik, vendar nič manj napreden od ostalih kandidatov. V samo dveh letih razvoja je razvijalcem uspelo dodati kar nekaj funkcij. Skrijete lahko aplikacije, ki jih ne uporabljate redno (priročno za nadležne sistemske aplikacije, ki jih sicer ne morete odstraniti), do potankosti spremenite mrežo namizja, velikost besedila/ikon, na voljo je napreden temni način in razširjena funkcija iskanja. Tisti, ki ste večji Linuxa, boste prepoznali nekaj podobnosti z Gnome Desktop Environment, s katerim so si razvijalci pomagali pri oblikovanju zaganjalnika.

NIAGARA LAUNCHER

Niagara zaganjalnik je zelo priljubljen med ljubitelji minimalizma. Je plod razvoja članov priljubljenega foruma XDA. Posebnost Niagare zaganjalnika je navpična razporeditev aplikacij. Ročno izberete aplikacije, za katere želite, da se prikazujejo na začnem zaslonu, ostale ostanejo skrite, do njih pa dostopate z navigacijskim menijem, ki je zlahka dostopen tudi v enoročni uporabi. Nekatera obvestila aplikacij so integrirana neposredno v zaganjalnik, kar vam omogoča takojšen odgovor, ne da bi sploh odprli aplikacijo. Niagara ne slovi po poglobljenih prilagoditvah. Podpira pripomočke, poteze in osnovno prilagajanje videza. Nekatere funkcije so plačljive: koledar, vreme in najbolj napredne funkcije.

SMART LAUNCHER 6

Smart Launcher razvrsti aplikacije v šest glavnih kategorij: komunikacija, internet, igre, mediji, pripomočki in nastavitve. Ta razdelitev poenostavi upravljanje telefona in iskanje po njem. Na voljo boste imeli kar nekaj možnosti prilagajanja slogov, pisave, tem, videza ikon, barv in podobno.

OSTALI ZAGANJALNIKI, KI SI ZASLUŽIJO VAŠE POZORNOSTI

- Hyperion Launcher
- Action Launcher
- Wide Launcher
- Lawnchair 12
- AllinOne Launcher (AIO)

To so trenutno najboljši Android zaganjalniki. Čaka vas kar nekaj zabavnega preizkušanja, kajti vsak Android zaganjalnik na seznamu ponuja nekaj drugačnega od konkurence. Preizkusite jih in nam zaupajte, kateri se vam je najbolj dopadel.

90% pokritost

ODDAJA NA RADIOU, PRISLUHnite NAM!

Na vašem najljubšem radiu prisluhnite tedenskim oddajam, ki jih za vas pripravljamo v uredništvu Računalniških novic.

RADIO I ZELENI VAL 93.1 MHz 96.2 MHz 97.0 MHz www.radiozelenvall.com	RADIO I KRKA 106.6 MHz www.radiokrka.com
RADIO I Univox Petek 14.00 in Ponedeljek 19.00 99.5 MHz 106.8 MHz 107.5 MHz www.univox.si	RADIO I ALFA Četrtek ob 8.10 in Ponedeljek ob 15.30 103.2 MHz 107.8 MHz www.radio-alfa.si
RADIO I moj radio Četrtek ob 14.50 in Sobota ob 7.10 107 MHz 102.6 MHz www.mojradio.com	RADIO I KRANJ 97.3 MHz www.radio-kranj.si
RADIO I ROBIN Četrtek ob 18.00 99.5 MHz 100 MHz www.radiorobin.si	RADIO I NOVA Torok ob 20.10 in Sobota ob 17.10 106.9 MHz www.radionova.si
RADIO I ODMEV Sobota ob 12.15 in Ponedeljek ob 16.30 90.9 MHz 97.2 MHz 99.5 MHz 103.7 MHz www.radio-cerkno.si	RADIO I ŠTAJERSKI VAL Torok ob 12.30 93.7 MHz 87.6 MHz www.radio-stajerski-val.si
RADIO I GEOSS Torok ob 13.20 in Torok ob 16.30 89.7 MHz radiogeoss.si	RADIO I Velenje Sreča 17.45 107.8 MHz www.radiovelenje.com
RADIO I OGNJIŠČE Četrtek ob 19.15 104.5 MHz 105.9 MHz 107.3 MHz radio.ognisice.si	RADIO I SORA Ponedeljek 17.10 89.8 MHz 91.1 MHz 96.3 MHz www.radio-sora.si
RADIO I NTR Četrtek 18.30 91.1 MHz 107.1 MHz www.radiotr.si	RADIO I 94 Četrtek ob 21.30 98.2 MHz 97.8 MHz 104.1 MHz 102.6 MHz 100.2 MHz www.radio94.si
RADIO I TOMI Vsak dan ob 11.00, 16.00 in 23.30 www.radiotomi.si	RADIO I SRAKA 94.6 MHz www.radiosraka.com

DEAD SPACE

Dolgo je trajalo, da se je Dead Space uveljavil kot sinonim za žanr vesoljski horor. Ob izidu je bil za nekatere le podaljšek filmske uspešnice Event Horizon, drugi so mu očitali, da je Resident Evil v vesolju, tretji niso bili zadovoljni s poklalom, saj ga je založil Electronic Arts, ki med gamerji ni na dobrem glasu. Toda petnajst let pozneje je Mrtvo vesolje referenčno delo, po katerem hoče režiserski mojster John Carpenter posneti film – in ki je dobilo olupčano in nekoliko predelano različico za sodobne sisteme, torej PlayStation 5, Xbox Series X/S in PC. V osnovi gre za enako igro kot pred desetletjem in pol. Isaac

Clarke, poimenovan po dveh velikanih znanstvene fantastike, se znajde na velikanskem vesoljskem plovilu Ishimura, ki so ga zavzela odurna bitja, nekromorfi. Iz pogleda od zadaj moramo raziskati križarko, razkriti skrivnost v ozadju in predvsem preživeti v boju s pošastmi, ki so dejansko sestavljene iz različnih telesnih delov. Ampak kar je bilo skupaj dano, lahko gre tudi narazen, in prav to storimo z različnimi orožji/orodji, ki vsemirske zombije dobesedno razrežejo na kosce, da udi, glave in črevca letijo vsepo-vprek. Lepša grafika in zvok ter protagonist, ki govori, pa igro privlečejo v novo dobo – in pri tem ušesa ne padejo z glave!

SPONGEBOB SQUAREPANTS: THE COSMIC SHAKE

Če damo čudežne solze, ki izpolnjujejo želje, v roke Spužiju Kvadratniku in Patriku, bo zagotovo šlo nekaj narobe – in v tej novi videoigri z znano licenco se je zgodilo natanko to! Hecni spužvar je ogrozil sestavo vesolja, v katerem so se pokazale luknje, ki vodijo v razne odbite svetove, od kavbojskega prek viteškega do piratskega in takšnega, ki ga naseljujejo prazgodovinski polži. Po vseh se je treba v vlogi Spužija priskakati in priboriti do konca, pri čemer uporabljamo različne supergibe, kot sta uporaba ribiškega kavlja in karatejska brca, poslušamo Patrika v obliki balona, si nadevamo razne preobleke in poslušamo tako

glasbo iz serije kot izvirne melodije tipa, ki je uglašbil posrečeno Battle for Bikini Bottom.

HOGWARTS LEGACY

Od prve knjige o mladem čarodeju Harryju Potterju mineva četrto stoletje, in pravzaprav je bil že čas za pošteno videoigro z njim v vlogi. Sploh zato, ker so se filmski igralci medtem dodobra postarali, v igrah pa je lahko Harry večno mlad! V tej najnovejši in visokopračunski igri raziskujemo Bradavičarko in njeno okolico, letamo okrog na metli, z uroki rešujemo uganke, nabiramo sposobnosti in odpiramo razne skrivne sobe in ječe, v katere se nato pogumno podajamo. Akademija je zasnovana kot odprt svet! Tokrat ne igramo kot Harry, saj se igra odvija pred njegovim časom, temveč kot mlad spolz-gadni čarodej Sebastian Sallow ali njegova sestra Anne. Lik lahko razvijemo po svoje in k bojevanju, ki ga ne manjka, pristopimo tako ali drugače, oziroma se zatečemo k plazenju, ki prav

tako zaleže. Poleg teh dveh likov je na šoli še kup drugih, ki nam bodisi pomagajo pri sledenju novi pripovedi bodisi nas pri tem ovirajo, pa seveda novi, no, stari profesorji. Igra najprej izide za PC, Xbox Series X/S in PS5, nekoliko kasneje pa še za PS4, Xbox One in Switch.

PODARJENO Z LJUBEZNOSTJO!

15 €

redna cena: 29,99 €

20 €

redna cena: 35,99 €

8 €

redna cena: 17,99 €

15 €

redna cena: 24,99 €

20 €

redna cena: 27,99 €

9 €

redna cena: 19,99 €

10 €

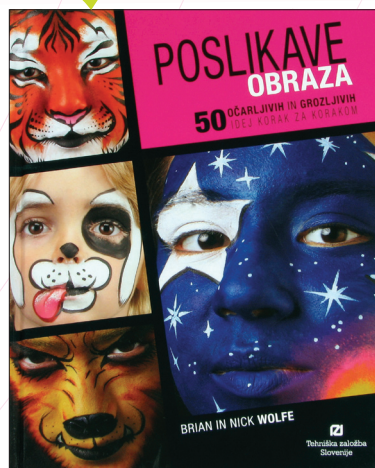
redna cena: 19,99 €

2 €

redna cena: 3,99 €

50 očarljivih in grozljivih idej
za pusta, korak za korakom

redna cena: 9,99 €

Ni pomembno, ali si začetnik ali izkušen slikar: tudi ti lahko spremeniš vsakdanji obraz v **prikupno, zabavno** ali **grozljivo umetnino**, ki ljudem nariše nasmeh na obraz.

ustvari neverjetno
prepričljiv videz

postopki, razloženi
korak za korakom

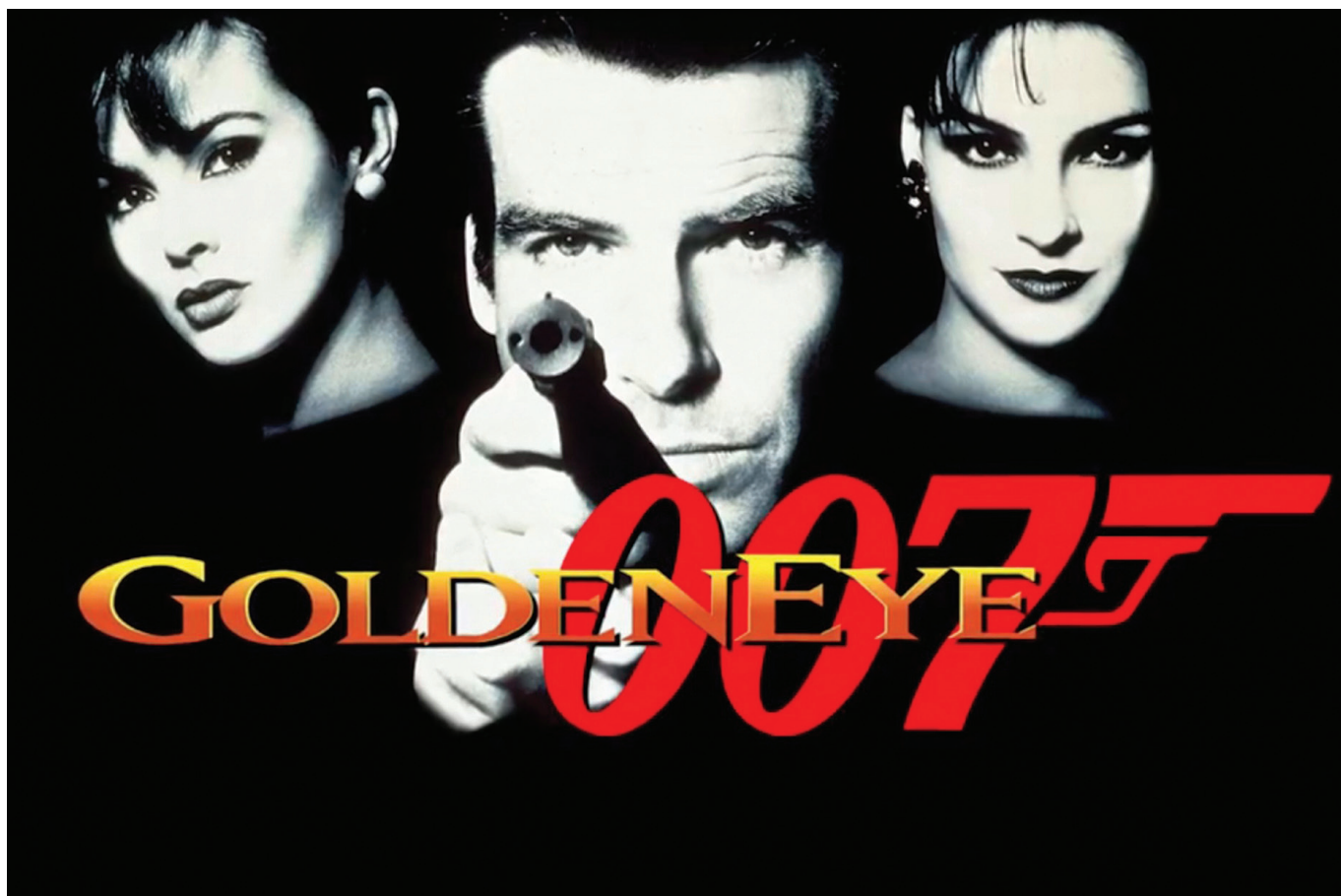
5 €

Tehniška založba Slovenije

www.tzs.si
narocila@tzs.si

MODRA ŠTEVILKA
080 17 90

Legendarna GoldenEye 007 je zdaj na voljo za Nintendo Switch in Xbox

PO LETIH TEŽAV Z AVTORSKIMI PRAVICAMI JE PRENOVLJENA RAZLIČICA GOLDENEYE 007 KONČNO PRISPELA NA XBOX, SKUPAJ Z RAZLIČICO ZA NINTENDO SWITCH, KI DODA SPLETNO VEČIGRALSKO IGRANJE.

GoldenEye 007 po letu 1997 zopet krasi naslovnice gamerskih portalov. V letih pred novim tisočletjem je zabavala množico srečnih gamerjev, ki so v dnevni sobi imeli možnost preigravati igre na konzoli Nintendo 64. Igričarji po vsem svetu so lahko bili James Bond z obrazom igralca Pierce Brosnana in se prebili skozi vznemirljivo zgodbo o vohunjenju, s kulskimi pripomočki in akcijo na vsakem koraku.

Marsikdo takrat ni imel priložnosti preigrati igre GoldenEye 007 in do nedavnega je kazalo, da bo igra za vedno izgubljena. Studio je danes leta 2008 prvič poskusil predelati igro za novejšo konzolo in računalnike, vendar je bila ukinjena zaradi težav z licenciranjem. Danes pa je dan, ko lahko prav vsak ljubitelj igre in Bonda, uresniči svoje fantazije iz otroštva. Prenovljena različica GoldenEye 007 vključuje ločljivost 4K, razmerje stranic 16 : 9, bolj tekoče osveževanje oziroma premikanje sličic, način večigranja in podporo za široke monitorje in

televizorje. Igrate jo lahko na konzoli Nintendo Switch, kjer boste potrebovali naročnino na Nintendo Switch Online in njihov dodatni paket Expansion Pack, s katerim boste dobili dostop do iger za Nintendo 64. Na voljo pa je tudi za konzole Xbox (Xbox One, Xbox Series S/X) kot del naročnine Xbox Game Pass. Xbox uporabniki bodo zagotovo veseli nižje cene za dostop do ikonične igre, vendar bodo prikrajšani za način večigranja, ki je na voljo izključno za konzolo Nintendo Switch.

KATERE IGRE ZA NINTENDO 64 LAHKO ŠE IGRATE NA KONZOLI NINTENDO SWITCH?

- **The Legend of Zelda: Ocarina of Time** – Nedvomno ena najboljših iger v zgodovini in igra, ki je franšizo popeljala v svet 3D grafike. Naknadno je bila izdana tudi za Nintendo 3DS.
- **The Legend of Zelda: Majora's Mask** – Čeprav je podobna drugim igram v seriji

Legend of Zelda, ima Majora's Mask nekaj ključnih razlik, zlasti v svoji strukturi. Vrta se okoli tridnevnega cikla v igri, kjer mora Link najti način, kako rešiti svet pred Luno.

- **Super Mario 64** – 3D platformerka, ki je še danes sinonim za celoten žanr igre.
 - **Pokemon Snap** – Vsi poznamo franšizo Pokemon in marsikdo izmed nas je odraščal z mislijo, da smo najboljši Pokemon trener na svetu. Pokemon Snap je šel v popolnoma drugo smer kot vse ostale igre. Ste del Pokemon safarija, v katerem morate zajeti najboljše fotografije 63 različnih Pokemon pošasti.
 - **Sin and Punishment** – Streljačina, ki je leta 2000 prvotno izšla izključno na Japonskem, še danes osvaja srca z načinom bojevanja in splošnim potekom zgodbe.
- To je le nekaj klasik iz dobe konzole Nintendo 64, ki jih lahko sedaj preigrate na Nintendo Switch. Katera vam je najbolj ostala v spominu?

					AVTOR: BOTY	SEŽIGA- LIŠČE ČAROVNIC	VELETOK FRANCIJE	OBLIV	ODPADNO ŽELEZJE	PREBI- VALKA IRANA	RIMSKE TROJANE
					NAŠA DESKARKA NA SNegu KOTNIK						
					SLOVENSKI PREMIER GOLOB						
					NAŠA MANE- KENKA (MAJA)						
					AM. PEVKA GRANDE						
					UGODJE						
:Družinski ZABAVNIK	CEPIVO IZ KRVI	STRAH PRED JAVNIM NASTOPOM	NEKDANJA PLAVALKA (URŠKA)	JUŽNOAM. KAČA, BOA OČI					KEYLOR NAVAS	IT. PEVEC (MINO)	
BLEJSKO SMUČIŠČE							FRANCOSKA PREPROGA				
							ŽRTVENIK				
AMORETI						NEIMENO- VANA OSEBA PERZIJSKA KRALJICA				ROMSKI JEZIK	LUKA V SEVERNEM IZRAELU
ODREŠE- NICA											
PAMET			ČLANKAR- SKA ZVRST	LJUBITELJ ESTETIKE JUŽNOAM. INDIJANEC							
OBREDNI OBED PO SMRTI PRI MANDEJCIH								JUŽNOAM. KRSTACA SLOVENSKO- HRVASKI POLOTOK			
:Družinski ZABAVNIK	RAZSADI- TEV	EMIL NOLDE SP.NEM. PEVEC SOLER		GRŠKA PESNICA AM.-KAN. PEVKA MO- RISSETTE							GRABENI KAMEN
VRSTA SKOBLJICA							KABARETNA POPEVKA NAŠE NEKO. TELOVADNO DRUŠTVO				
ŽENSKI PEVSKI GLAS				IMETJE, IMOVINA ZADNJICA (POG.)					ŠOTA RUSTAVELI GL. MESTO JORDANIJE		
KUHAND MLEKO (NAREČNO)							KOTNI PLUG				
UMRLI SLOVENSKI KOMPIST (RISTO)							ODPRTO KURIŠČE NINA OSENAR				
PISEC IT. TRAGEDIJE »HORATIA« (PIETRO)									KUKAVICA TROPSKE AMERIKE		
LADJE- DELNICA				ZAČIMBA, DOBLJENA IZ MORJA				REPINO PERJE			

MALNAR: naša manekenka, MASIKTA: obredni obed po smrti pri mandejcih, REITANO: italijanski pevec, ORAČA: kotni plug

Križanke in uganke za vse okuse

Informacije
in naročila

**Bogat denarni
nagradni sklad:**

2.200 €

Prva nagrada:

1.000 €

NAGRADE in NAGRAJENCI

Med reševalce, ki bodo do petka, **24. 2. 2023** poslali pravilno rešitev, bomo z žrebom razdelili privlačne nagrade:

3x majica Računalniške novice

V žrebu sodelujete tako, da pošljete rešitev križanke (oštevilčeni kvadrati) s svojimi podatki (ime in priimek, naslov, pošta številka in pošta) na elektronski naslov narocnine@stromboli.si

Andreja Lednik, Prebold: majica Računalniške novice

Franjo Atelšek, Ljubno ob Savinji: majica Računalniške novice

Mojca Novoselec, Domžale: majica Računalniške novice

Nagrade podarja podjetje Stromboli, d.o.o.

Rešitev križanke 24/XXVII: HROŠČ

LINUX BEYBA™

KOLEDAR

DOGODEK	TERMIN	PRIJAVE
SEJEM ROBOTIKA ICM d.o.o.	7. - 9. 3. 2023	www.icm.si/events/robotics-2023-slovenia-ljubljana
SEJEM DOM GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE d.o.o.	22. - 26. 3. 2023	www.sejemdom.si
MEDNARODNI INDUSTRIJSKI SEJEM CELJSKI SEJEM d.d.	18. - 21. 4. 2023	www.ce-sejem.si/sejmi/mednarodni-industrijski-sejem
DIGGIT - 10. KONFERENCA O PRIHODNOSTI	9. 5. 2023	www.diggit.si
KONFERENCA ZAUH PALSIT d.o.o.	24. 5. 2023	www.zauh.palsit.com
DATA CENTER 2023 PALSIT d.o.o.	8. 6. 2023	www.datacenter.palsit.com

KOLOFON

Izdajatelj:

Stromboli, marketing, d. o. o.
Cesta komandanta Staneta 4A
1215 Medvode

Glavni in odgovorni urednik:

Boštjan Štrukelj
tel.: 01 / 620 88 01

Vsebinski urednik:

Niko Bajec
tel.: 01 / 620 88 05
niko.bajec@stromboli.si

Naročnine:

tel.: 01 / 620 88 00
narocnine@stromboli.si

Oglasno trženje:

Matej Komprej
tel.: 01 / 620 88 06
gsm: 070 / 606 152
matej.komprej@stromboli.si

Boštjan Štrukelj

tel.: 01 / 620 88 01,
gsm: 041 / 663 301
boštjan.strukelj@stromboli.si

Sodelavci in novinarji:

Maja Lavrač, Matej Saksida, Peter Čebren
Blaž Ulaga, Jana Breznik, Jan Sladič in
Matej Komprej

Fotografije:

Arhiv Računalniške novice

Tisk:

Tiskano v Sloveniji

Distribucija:

EKDIS d. o. o., Stromboli, marketing, d. o. o.

Oblikovanje in DTP:

Tanja Kaštrun s.p.
ntp@stromboli.si

<http://www.racunalniske-novice.com>

Računalniške novice (Online)
ISSN 1581-047X

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost
spada revija med proizvode, za katere se obračunava
DDV po stopnji 5 %.
ISSN 1408-4872

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.
Pisem bralcev in oglasov ne lektoriramo.

Vse gradivo v reviji Računalniške novice je last izda-
jatelja. Kopiranje ali razmnoževanje je možno le s pri-
voljenjem izdajatelja. Poština za naročnike plačana
pri pošti 1102 Ljubljana. Revija Računalniške novice
je vpisana v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za
kulturo RS, pod zaporedno številko 661.
Predstavitve, ki jih objavljamo v reviji in so označene
z rubriko Predstavitev in na koncu članka s (P.R.) –
Payable Release (plačani članek) – pripravljamo v
sodelovanju s podjetji.

Sporočila za javnost sprejemamo na Rn@stromboli.si

Izid revije je finančno podprla Javna agencija za
raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

IT svetovanje

za svetlejšo in varnejšo prihodnost

Ste pripravljeni preoblikovati IT, a ne veste, kako začeti? Pravi IT pristop vam lahko olajša življenje in poveča učinkovitost vašega poslovanja. Telemach vam z uporabo preverjenih metodologij in najnovejšo digitalno tehnologijo prinaša strokovno znanje za doseganje vaših ciljev s prilagojenimi priporočili. Pri tem smo se povezali z družbo **Mainstream** in njihovimi priznani strokovnjaki, ki zagotavljajo različne vrste oblakov. Telemach in Mainstream sta članici skupine United Group in sodelujeta pri zagotavljanju inovativnih digitalnih izkušenj, izdelkov ter rešitev podjetjem po vsej regiji.

V dveh urah pridobite priporočila za preoblikovanje obstoječe IT in prepoznajte potencialne prihranke pri stroških.

Želite ohraniti nadzor nad svojim proračunom, postati agilnejši, bolj prilagodljivi in učinkovitejši? Ob brezplačnem začetnem IT svetovanju vam nudimo še dve naprednejši možnosti IT svetovanja:

Optimizacija stroškov

V 8 urah boste pridobili natančno sliko stroškov ter priporočila za optimizacijo stroškov in preoblikovanje arhitekture IT za dolgoročne prihranke.

**PRIDOBITE
PONUDBO**

Posodobitev infrastrukture in aplikacij

Prva izbira je strateška modernizacija. V 10 urah boste dobili priporočila za selitev svojih zastarelih aplikacij in infrastrukture v oblak na načine, ki ustrezajo vašim poslovnim in proračunskim ciljem ter potrebam strank.

**PRIDOBITE
PONUDBO**

Začetno IT svetovanje

Izboljšajte razpoložljivost
infrastrukture

Povečajte zmogljivost
svojih sistemov

Znižajte
operativne stroške

BREZPLAČNO

Ne veste, katero storitev izbrati?

Pokličite nas na 080 820 002
ali nam pišite na b2b@telemach.si.

Telemach d.o.o.
Brnčičeva ulica 49A
1231 Ljubljana - Črnuče

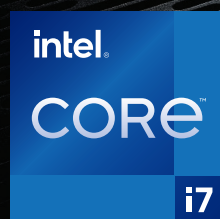
telemach.si

LEGION

Lenovo™

Stilski navzven.
Divji navznoter.

Intel® Core™ i7 processor

Legion 5
Opremi se na
Lenovo.com/Legion